

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

11

LETO 2015
LETNIK LXXIV
ISSN 0350-4573



Poziv k pridobivanju podatkov o uplenjenih sulcih na srednji Savi

V prejšnji ribolovni sezoni smo se na vas obrnili s pozivom, da aktivno sodelujete pri ciljnem raziskovalnem projektu z naslovom Izdelava strokovnih podlag za ohranjanje habitata in populacije sulca na območju srednje Save, katerega nosilec je Biotehniška fakulteta, sodelujoči raziskovalni organizaciji pa sta Zavod za ribištvo Slovenije in Inštitut za vode Republike Slovenije. Projekt sta finančno podprla Ministrstvo za kmetijstvo in okolje ter Javna agencija za raziskovalno dejavnost R Slovenije.

Cilj projekta je zbrati in predstaviti strokovne podlage, ki so nujne za sprejetje strateških odločitev države glede ohranjanja habitata sulca na eni strani in izrabe vodnega potenciala na drugi.

V ribolovni sezoni 2014/2015 ste nas veselo presenetili s svojo aktivno udeležbo. Z vašo pomočjo smo zbrali občutno več podatkov o ulovljenih sulcih kot katero koli leto poprej. Naj vam naše sodelovanje predstavim z nekaj podatki.

V minuli ribolovni sezoni smo od vas prejeli izpolnjene obrazce s podatki o 71 ulovljenih sulcih in tako pridobili več podatkov kot z vsemi drugimi metodami vzorčenja skupaj. Pri tem ste nas obvestili o najdbah triintridesetih označenih (markiranih) sulcev, kar je občutno obogatilo našo bazo podatkov. Podatki o najdbah označenih sulcev so za nas še posebno zanimivi, saj nam počasi rišejo pravo podobo, kako sulci v Savi rastejo, kam in kako daleč potujejo in kakšne ovire preplavajo pri tem. Zanimivo je, da čeprav na Zavodu že od leta 2008 vsako leto označimo vse vložene sulce, v reki še vedno



Slika 1: Pot, ki jo je prepotoval sulci, ki je bil v Savo vložil leta 2008. Kartografija: ZZRS, 2015

plava več neoznačenih, ki so očitno rezultat naravne drsti. Letos smo potrdili tudi prisotnost enoletnih in dveletnih sulcev.

Rekorder med označenimi sulci

je sulci, št. 880, ki je bil 7. avgusta 2008 opremljen z značko in spušen v Savo pri Litiji, ujet pa točno sedem let kasneje (7. avgusta 2015) 10,8 km gorvodno. V tem času je v dolžino zrastle 580 mm in pridobil 7.545 g. Pri tem je preplaval dva pragova, in sicer pri Hotiču in Kresnicah (slika 1).

Vaša odzivnost je bila razveseljujoča tudi pri naši akciji popisa drstič, a o rezultatih te akcije kdaj drugič.

Kot že lansko sezono smo tudi letos za ribiče pripravili enostaven obrazec z navodili, sodelujoče ribiče pa čaka nagrada.

Med drugim ribiče prosimo, naj na obrazec, ki je priloga ribolovni dovolilnici, zapišejo, ali je ulovljeni sulci označen z značko in v primeru, ko gre za označenega sulca, zapišejo številko značke.

Vse ribiče, ki se zavedajo pomena ohranjanja sulčevega habitata in seveda vseh preostalih vrst rib srednje Save, vabimo, da aktivno sodelujejo pri projektu. Dober prijem!

Dr. Daša Zabrc

Nekaj splošnih navodil

Oznaka je s plastično vrvico pritrjena pod hrbtno plavut sulca, tulec z oznako pa prosto visi z nje. Tulec je sive barve, na eni strani je napisana štiri- ali petmestna številka oznake (SLO- --- -), na drugi pa telefonska številka Zavoda za ribištvo Slovenije. Včasih je treba pred odčitavanjem s ploščice očistiti alge. **Bodite pozorni, da v obrazec vpišete številko oznake in ne telefonske številke!**

Zaželeno je tudi, da ulov fotografirate in nam posredujete fotografije: ulovljenega sulca, oznake (iz katere je razvidna številka ozna-



Značka markiranega sulca z vidno oznako (SLO- --- -)

ke!) in lokacije. Sulca vedno fotografirajte tako, da je vidna desna stran glave.

RIBIČ

GLASILO SLOVENSKEGA RIBIŠTVA

Ribič je z odločbo Ministrstva za kulturo, št. 61510-42/2014/3, izdano 16. 5. 2014, vpisan v razvid medijev pod zaporedno številko 1880.

ISSN 0350-4573
UDK 632

Izdaja
Ribiška zveza Slovenije,
1001 Ljubljana, p. p. 2974.
Izdaja vsak prvi teden v mesecu, razen številki
1-2 in 7-8, ki so združene.

Uredništvo in uprava:
Tržaška cesta 134,
1000 Ljubljana.

Telefon:
uredništvo:
(01) 256 12 97
tajništvo:
(01) 256 12 94
041 738 849
telefaks:
(01) 256 12 95
www.ribiska-zveza.si

NASLOVI ELEKTRONSKE POŠTE
RIBIŠKE ZVEZE SLOVENIJE:
Ribiška zveza Slovenije
info.rzs@ribiska-zveza.si
sekretar RZS
sekretar.rzs@ribiska-zveza.si
tajništvo RZS
tajnistvo.rzs@ribiska-zveza.si
računovodstvo RZS
racunovodstvo.rzs@ribiska-zveza.si
uredništvo glasila Ribič
glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si

Transakcijski račun:
02010-0017838266

UREDNIŠTVO:
odgovorni urednik:
Igor Holy

UREDNIŠKI ODBOR:
predsednik:
Jože Kuzma

Člani:
Miran Habe, Borut Jerše,
Robert Skrbinek, Jože Vrhunc

ČASOPISNI SVET:
predsednik:
dr. Tomo Korošec

Člana:
dr. Jože Ocvirk, dr. Božidar Voljč

Lektoriranje:
Marjetka Šivic

Na podlagi zakona o davku na dodano vrednost se
od glasila obračunava davek na dodano vrednost

Naklada: 11.100 izvodov

Priprava za tisk in tisk:
Tiskarna SCHWARZ PRINT, d. o. o.

Vsebina

NE SPREGLEJTE

Poziv k pridobivanju podatkov o uplenjenih sulcih na srednji Savi
Dr. Daša Zabrc 322

OHRANIMO NARAVO

Vpliv kakovosti vode na vodne organizme – ribe
Milan Štraus 324
Se ribam na poti na drst le obetajo boljši časi
Rajko Zajc 325

RIBIŠTVO

Vzpon in padec intenzivne vzreje jegulj
Prof. dr. Vlasta Jenčič, dr. vet. med. 326

IZ NAŠE PRETEKLOSTI

Riboreja na Goriškem
Dr. Romana Erhatic Širnirk 328

JUBILEJI

V sedmo desetletje
Lenart Levičar Bahtijari 329

ALI JIH POZNAMO

Mraz je, ne grem!
Jure Ušeničnik 332



Zahvala
Vojko Štanfelj 334

ČUDOVITI RIBIŠKI DNEVI

Nekaj ribiških dni v oktobru
Lenart Levičar Bahtijari 335

SVETOVNA PRVENSTVA

Našim sektorska zmaga, Italiji ekipna
Jože Šmejc 338
Kastingarji srebrni na Češkem
Bruno Zorko 342

MEDNARODNA PRVENSTVA

Po poti tradicije in izročila
Denis Obad 342
Ekipa RD Mozirje tretja
Drago Ornik 344

DRŽAVNA PRVENSTVA

Prvaki Blejci in Matej Zlodej
Drago Ornik 345

EN DAN Z RIBIČI

Druženje in spomini na ribiškega prijatelja
Nace Nouvel 346

NASVETI

Naveza 360
Radek Filip 349



Izberite si najuspešnejši dan za ribolov 351

MUHARSKI KOTIČEK

S potezanko na velike ribe
Nadica in Igor Stancev 352
Lov krapovcev z umetno muho
Nace Nouvel 354

RIBIČI KUHAJO

Čista ribja juha z ribjimi zavitki in s slanino
prešpikana pečena ščuka
Borut Jerše 358

KAPITALNI ULLOVI

OBVESTILA
Razpis natečaja 29. Odprtega in 18. Državnega
prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2016
Luka Hojnik, dr. Miroslav Žaberl 359

V posameznih prispevkih izražena stališča ne predstavljajo nujno tudi stališč uredništva.

Obvestilo dopisnikom Ribiča

Prosimo vse dopisnike, ki svoje prispevke pišete na osebnih računalnikih, da jih, če je le mogoče, pošiljate po e-pošti glasiloribic.rzs@ribiska-zveza.si, originalni izpis prispevka pa z običajno pošto na naslov uredništva. Na isti naslov lahko pošljete tudi disketo s prispevkom in priloženim izpisom.

Prispevke za glasilo Ribič je treba poslati uredništvu trideset (30) dni pred izidom, nujna obvestila pa dvajset (20) dni pred izidom.

Poslanih prispevkov ne vračamo, razen na avtorjevo željo. Izvirnike hranimo 15 dni od objave v glasilu. Po sklepu predsedstva RZS z dne 18. oktobra 2003 ne honoriramo:

- pisem bralcev,
- kapitalnih ulovov,
- obvestil,
- poročil o delu strokovnih delovnih teles RZS.

Nenaročene prispevke bomo objavljali skladno z razpoložljivim prostorom in njihovo aktualnostjo. Da bi se izognili neobjavam, občasnim dopisnikom svetujemo predhodni posvet z odgovornim urednikom, da bi zagotovili tematsko uravnoteženost vsebine Ribiča, skladno s programsko zasnovano.
Uredništvo

Vpliv kakovosti vode na vodne organizme – ribe

Kakovost površinskih voda država zagotavlja z vrsto predpisov. Med temi bi izpostavil:

- Uredbo o kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih rib (*Uradni list RS, številka 46/02*);

- Pravilnik o imisijskem monitoringu kakovosti površinske vode za življenje sladkovodnih vrst rib (*Uradni list RS, številka 71/02*);

- Pravilnik o določitvi odsekov površinskih voda, pomembnih za življenje sladkovodnih vrst rib (*Uradni list RS, številka 28/05*);

Na osnovi teh in *Programa spremljanja kakovosti površinskih voda za življenje sladkovodnih vrst rib* Agencija RS za okolje (ARSO) izvaja vzorčenje ter ugotavljanje mejnih in priporočenih vrednosti fizikalnih ter kemičnih parametrov, kot prikazuje tabela 1.

Spremljanje parametrov ARSO izvaja periodično na posameznih odsekih Mure, Drave, Save Bohinjke, Save, Savinje, Mirne, Krke, Kolpe, Ljubljani, Reke, Vipave, Idrijce, Soče, Nadiže in Dragonje. Rezultati meritev so objavljeni v poročilih *Kakovost voda za življenje sladkovodnih vrst rib v letu meritev*. Teh ne nameravam komentirati. Je pa iz njih razvidno, da večina naših voda ne dosega priporočljivih vrednosti parametrov za salmonide. Njihove mejne vrednosti so presežene in ustrezajo le življenju cipridnih vrst rib. Cilji takšnega spremljanja pa so lahko vprašljivi, če ne izkazujejo tudi vzroke presejanja mejnih vrednosti. Za celovito vrednotenje vpliva kakovosti

Parameter	Izražen kot	Enota	Salmonidne vode		Cipridne vode	
			Priporočena vrednost	Mejna vrednost	Priporočena vrednost	Mejna vrednost
Raztopljeni kisik ⁽¹⁾	O ₂	mg/L	50% ≥ 9 100% ≥ 7	50% ≥ 9 100% ≥ 6	50% ≥ 8 100% ≥ 5	50% ≥ 7 100% ≥ 4
pH				6 - 9 Δt 0,5 ⁽²⁾		6 - 9 Δt 0,5 ⁽²⁾
Suspendirane snovi		mg/L	≤ 25		≤ 25	
BPK ₅	O ₂	mg/L	≤ 3		≤ 6	
Fosfor celotni	PO ₄	mg/L		≤ 0,2		≤ 0,4
Nitrit	NO ₂	mg/L	≤ 0,01		≤ 0,03	
Fenolne snovi	C ₆ H ₅ OH			⁽³⁾		⁽³⁾
Mineralna olja				⁽⁴⁾		⁽⁴⁾
Amoniak	NH ₃	mg/L	≤ 0,005	≤ 0,025	≤ 0,005	≤ 0,025
Amonij	NH ₄	mg/L	≤ 0,04	≤ 1	≤ 0,2	≤ 1
Klor prosti pri pH 6	HOCl	mg/L		≤ 0,005 ⁽⁵⁾		≤ 0,005 ⁽⁵⁾
Cink, skupna trdota vode 100 mg CaCO ₃ /L	Zn	mg/L		0,3		1,0
Raztopljeni baker, skupna trdota vode 100 mg CaCO ₃ /L	Cu	mg/L	0,04		0,04	

Preglednica 1: Vzorčenje ter ugotavljanje mejnih in priporočenih vrednosti fizikalnih ter kemičnih parametrov

vode na vrstni sestav in populacijo rib nekega vodotoka je poznavanje le-teh nujno. Kako pa bomo sicer načrtovali sanacijske ukrepe za zagotavljanje pogojev trajnega ohranjanja rib in njihovih habitatov.

Verjamem, da so hotenja zakonodajalca »dvig in ohranjanje visoke kakovosti slovenskih površinskih voda«. Obseg stalnih in občasnih izpustov okolju nevarnih ter škodljivih snovi se sicer zmanjšuje. To pa še ni zagotovilo izboljšanja okolja. Izrazito salmonidne vode se vse bolj spreminjajo v cipridne (Sava, Drava, Savinja, Paka, Kozari-

ca, ...). In kot vzrok bo potrebno izpostaviti tudi spreminjajočo se hidrologijo in temperaturo vode zaradi:

- neprijaznih gradbenih in drugih posegov vzdrževanja vodne infrastrukture (regulacije, visoke pregrade za zadrževanje vode in plavin, sečnja obrežne vegetacije, ...), ki zmanjšujejo količino vode in pospešujejo njeno pregrevanje ter izparevanje;

- čezmernih odvzemov vode za obratovanje vodosilnih objektov ter naprav, namakanje kmetijskih površin, ...

Izpostavljena problema sta rešljiva.



Sodobna klavnica po EU standardih, klavnične odplake z razkužili pa po skritem kanalu v vodotok ...



Deponirana gnojnica v pretočnem profilu korita ne more izboljšati kakovosti že tako obremenjene vode.



Kakovost vode pri takšni gradbeni stvaritvi ni več pomembna.

Terjata pa naravi prijazno načrtovanje posegov v prostor in racionalno rabo vode. Slednje tudi, če smo z njo med najbogatejšimi v Evropi. Gre za večje naložbe, a ohranitev prvobitnosti našega okolja nima cene.

V zaključku si dovolim pristojnemu ministru predlagati, da pristopi tudi k zahtevnim raziskavam vpliva delovanja nekaterih specifičnih pesticidov, naravnih in umetnih hormonov ter drugih farmacevtskih preparatov na ribe (okvare notranjih organov, mutacije, ...). Vse za uvedbo takšnih sanacijskih (omilitvenih) ukrepov, ki bodo trajno zagotavljali ohranitev ogroženih vrst vodnih organizmov ter zdravje ljudi kot njihovih uporabnikov.

Milan Štraus

Na avtorjevo željo besedilo ni lektorirano.

Se ribam na poti na drst le obetajo boljši časi?

V letošnjem Ribiču, št. 5, je bil objavljen moj prispevek z naslovom Z glavo v zid. V njem sem opisal posledice, ki so nastale zaradi izjemno narasle reke Sore v oktobru leta 2014.

Narasla reka je odnesla ribjo stezo, ki je potekala po sredini betonskega praga v Medvodah, poglobilo se je dno pod njim, posledično nastala višinska razlika pa ribam preprečuje prehod po toku navzgor. To je bilo opaziti letošnjo pomlad, ko so pod jezom ostajale ribe, ki so hotele priti do svojih najljubših mest za drst. Najprej so se bili prisiljeni sprijazniti z nastalo oviro sulci, malo kasneje pa še lipani in podusti. V zaključku omenjenega prispevka sem pozval vse pristojne in primerne – vladne in nevladne – institucije v državi k čimprejšnji zagotovitvi

razmer, da bodo sulci in druge ribe iz Save še naprej enkrat na leto obiskovali svoja drstišča v Sori.

Drugega oktobra letos pa je le posijal žarek upanja, saj smo se predstavniki RD Medvode, Zavoda za ribištvo, Agencije Republike Slovenije za okolje, gradbenega podjetja iz Kranja in Občine Medvode zbrali ob Sori in si ogledali stanje problematičnega jezua. V veliko pomoč so nam bile stare fotografije, iz katerih je razvidno, kakšen je bil videti jez pred poškodbo. Vsak predstavnik je predstavil svoje stališče glede ureditve

jezu, vključno z omogočenim prehodom rib in ureditvijo toka reke Sore višje od mesta, kjer Soro prečka cesta Medvode–Kranj. Dogovorili smo se za izdelavo projektne dokumentacije že v prihodnjem letu. Izvedba projekta je odvisna od tega, kdaj bo država sprostila finančna sredstva.

Razšli smo se z veliko mero optimizma, saj smo si bili vsi enotni, da je treba ponovno omogočiti prehod rib po Sori navzgor.

*Besedilo in fotografiji:
Rajko Zajc*



Prag na Sori v Medvodah pred povodnijo (foto: J. Simerl) in potem (foto: R. Zajc). Narasla voda je v celoti odnesla prodnike z ribje steze in poglobila tolmun pod pragom.

Vzpon in padec intenzivne vzreje jegulj

Jegulja je v naravovarstvenem in gospodarskem pomenu zelo pomembna, vendar tudi izjemno ogrožena riba. V prispevku bomo obravnavali nekatere vzroke za njeno ogroženost, ki jo predstavljajo predvsem velik izlov steklastih jegulj za intenzivno vzrejo in aktivnosti, da se njena številčnost v naravi ne bi še naprej zmanjševala.

Evropska jegulja (*Anguilla anguilla*) je katadromna riba, kar pomeni, da večino življenja preživi v sladkih vodah, razmnožuje pa se v morju. Ko samice približno v 6 do 12 letih, samci pa v 9 do 18 letih življenja v sladkih vodah spolno dozori, potujejo v Sargaško morje sredi Atlantskega oceana, jugovzhodno od Bermudov, kjer se na globini približno 600 m, edinem mestu na svetu, razmnožujejo. Po drsti pozno pozimi in spomladi jegulje poginejo. Razvoj jegulj ima oceansko in celinsko fazo. Najmlajše razvojne oblike jegulj, ki jih najdemo v Sargaškem morju, imajo še rumenjarkovo vrečko, kasneje, ko se začnejo prehranjevati, pa se spremenijo v listu podobno ličinko, imenovano *leptocephali*. V enem do dveh letih zalivski tok ličinke prinese do obal, kjer se spremenijo v 6 do 8 cm dolge cilindrične oblike in prozorne do rahlo pigmentirane steklaste jegulje. Večina steklastih jegulj po ustjih rek prispe v celinske vode, nekaj pa jih ostane tudi ob obali. Steklaste jegulje nato zrastejo v mladice, ki se obarvajo. V začetnem obdobju celinske rasti se obarvajo rumeno, zato jih imenujemo rumene jegulje. V starosti 6 do 16 let, v hladnih vodah na severu pa še kasneje, se jegulje obarvajo srebrno, zato jih imenujemo srebrne jegulje. V tem času se jim telo zoži, oči pa povečajo. To so tedaj končno odrasle jegulje, ki začnejo svojo dolgo pot v Sargaško morje. Med potjo, dolgo od 5000 do 6000 km, se jegulje ne prehranjujejo, zato jim prebavila zakrni, v trebušni votlini pa nastane prostor za spolne organe. V tem času živijo le od maščobnih rezerv. Je pa treba zapisati, da o tem življenjskem obdobju ne vemo prav dosti, saj v oceanu še nikoli niso ujeli jegulje, ki bi bila v fazi spolnega dozorevanja ali celo blizu drsti.

Na celini jegulje živijo v vodah, ki se izlivajo v Atlantski ocean od Skandinavije do Maroka ter v Baltsko, Črno in Sredozemsko morje. Vnesli so jo tudi v Azijo in Ameriko. V Sloveniji je (bila) številčna v pritokih Jadranskega morja in je že od nekdaj zavarovana. Nedavne genetske raziskave njene DNA so pokazale, da so

tri različne genetske različice jegulj, in sicer severnoevropski, zahodnoevropski in južnoevropski podtip.

Oblika jegulje je značilna kačasta, česar pa ribičem verjetno ni treba podrobno opisovati. Je biološko izjemno zanimiva vrsta s precej posebnostmi. Na svoji poti do Sargaškega morja mora potovati deloma tudi po kopnem; v glavnem se giblje ponoči po travi, kar ji omogoča sposobnost sprejemanja kisika tudi prek kože. Ker nihče nikoli še ni videl jeguljinih iker, so v preteklosti menili, da jegulje izvirajo iz deževnikov. Po vsej verjetnosti pa o njej še dandanes ne vemo vsega.

Še pred tridesetimi leti je bila evropska jegulja zelo razširjena v evropskih vodah, v zadnjem obdobju pa se njena številčnost naglo zmanjšuje. Vzrok temu je predvsem množičen izlov vseh razvojnih oblik jegulj, poslabšanje njenega življenjskega prostora zaradi elektrarn, izsuševanja mokrišč, onesnaženja, podnebnih sprememb in tudi zaradi mnogih boleznih. Približno pred tridesetimi leti se je začela tudi vzreja jegulj, saj so bile nekaj časa tržno zelo zanimive za prehrano ljudi in so jih na jedilniku uporabljali v vseh mogočih velikostih. Poleg evropske jegulje v svetu vzrejajo še nekatere druge vrste, med katerimi bi omenili ameriško (*Anguilla rostrata*) in japonsko jeguljo (*Anguilla japonica*). V Evropi so z vzrejo jegulj začeli v Italiji, Zahodni Nemčiji in tudi na Danskem, čeprav je bila tam zaradi kratkega toplega obdobja vzreja manj uspešna. Mor-da so prav zato Danci v začetku osemdesetih let razvili tehnologijo vzreje jegulj v zaprtih prostorih in jo razširili po vsej Evropi. Do leta 2000 se je vzreja jegulj povečevala, po tem letu pa se je začela precej naglo zmanjševati. Leta 2002 so bile glavne proizvajalke jegulj Nizozemska, Italija in Danska, nekaj jegulj so vzredili tudi v Španiji, Grčiji, na Švedskem, v Nemčiji, na Madžarskem in v Makedoniji, pa tudi na Hrvaškem, čeprav slednje vir ne navaja. Jeguljo vzrejamo na ekstenziven in intenziven način ter na način, ki so ga razvili v Italiji.



Zadnja generacija konzumnih jegulj (leta 2011) pred preusmeritvijo ribogojnice

Tradicionalni ekstenzivni način vzreje je v ribnikih, velikih od 100 do 350 m². Ko jegulje dosežejo tržno velikost, jih premestijo v večje ribnike, velike od 1000 do 1500 m², kjer je voda stoječa ali pretočna, njena temperatura pa od 18 do 25 °C. Intenzivni način vzreje pa poteka v kvadratnih ali okroglih bazenih, velikih od 25 do 100 m², kamor naselijo jegulje, težke približno 50 g, gostota pa je zelo visoka, saj doseže od 100 do 150 kg/m². Jegulje krmijo z ekstrudirano suho hrano, velikosti od 1,5 do 3 mm. Ker med rastjo nastanejo velike razlike v velikosti, jegulje med vzrejo pogosto sortirajo. V severnem Jadranu, predvsem v Italiji, jegulje vzrejajo v morski in brakični vodi, kamor vložijo 4 do 15 kg jegulj, težkih od 5 do 35 g, na hektar. V Evropi večina ribogojnic temelji na intenzivni vzreji v zaprtih reciklirnih sistemih pri

temperaturi 24 °C, tehnologiji vzreje, ki so jo razvili v poznih 80. letih prejšnjega stoletja, v Aziji pa v polintenzivnih sistemih v ribnikih. V intenzivni vzreji, kjer gostota naselitve ob ustreznem sistemu filtriranja vode pogosto presega 120 kg jegulj na m³, je za letno proizvodnjo 100 ton potreben le en delavec ali največ trije. Pri polintenzivnem načinu, kjer je gostota naselitve največ 20 kg/m³, pa je za enako proizvodnjo potrebnih 20 do 30 ljudi. Idealna temperatura za vzrejo, izrabo hrane in za manj zdravstvenih težav je 23 do 28 °C. Obdobje vzreje do



konzumne velikosti znaša 12 mesecev, v povprečju pa 18. Konverzija krme je 1,6 do 1,7; zabeležili so tudi že 1. Vzreji jegulj, ki je po teh podatkih na prvi pogled videti zelo neproblematična in donosna panoga, pa je vendarle zelo velika težava, saj njenega zaroda ni mogoče vzrediti v ribogojnici. Vzreja jegulj zato temelji izključno na steklastih jeguljah, ki jih ulovijo ob obalah Francije, Portugalske, Španije in Velike Britanije ter jih potem razpošiljajo po Evropi, izvažajo pa jih tudi v Azijo, zlasti še na Kitajsko. V Španiji in na Portugalskem steklaste jegulje lovijo s posebnimi pastmi in mrežastimi zajemalkami, v Franciji pa s posebnimi vlečnimi mrežami. Že pri lovljenju se lahko veliko steklastih jegulj poškoduje in pogine. Steklaste jegulje, težke od 0,33 g najprej, za nekaj časa naselijo v majhne bazene, ki služijo za karanteno. V tem času jegulje preiščejo, če so zdrave, in jih, če je treba, zdravijo. Ko jegulje dosežejo 5 g, jih premestijo

v večje bazene, kjer je gostota 50 do 75 kg/m². Pri vzreji jegulj je pomembno in zanimivo sortiranje. Jegulje namreč same po ceveh potujejo do sortirnega stroja, kjer gredo konzumne jegulje v bazen, od koder jih izlovijo, še premajhne pa po ceveh potujejo nazaj v vzrejne bazene. Pred prodajo jegulje nekaj dni stradajo, da spraznijo želodce in odstranijo morebiten slab okus. Za uporabo svežih jegulj le-te ohladijo in pakirajo v plastične vreče z malo vode, da njihova koža ostane vlažna. Če pa so namenjene za predelavo, jih žive transportirajo v predelavo. Na Danskem večino jegulj za trg prekadijo. V Evropi je leta 2010 cena steklastih jegulj znašala od 440 do 660 evrov za kilogram, za eno tono konzumnih jegulj, težkih približno 150 g, pa je potrebno približno 2,5 kg steklastih jegulj oziroma približno 2800 do 3300 osebkov. Največji potrošniki jegulj v Evropi so Španci, ki so v prehrani za pripravo jedi, imenovane tapas, dolgo uporabljali celo steklaste jegulje. Ljudje, ki se zavedajo njihove ogroženosti, so jih ponekod začeli zavračati za prehrano. Na Danskem so znižali ceno konzumnih jegulj za 20 %, kar je povzročilo, da je ob visokih stroških nabave steklastih jegulj vzreja postala neekonomična. Skoraj zagotovo se bo cena konzumnih jegulj še naprej nižala in je ob dragi nabavi steklastih jegulj prihodnost rentabilne vzreje v vzreji njenega zaroda v ujetništvu. Prvi poskusi razmnoževanja jegulje v ujetništvu so na Japonskem pri japonski jegulji pokazali obetavne rezultate. V Evropi so vodilni raziskovalci na tem področju ponovno Danci, ki so v zadnjih desetih letih končali številne raziskovalne projekte, nekateri pa še potekajo. Tudi Dancem je uspelo jeguljo drstiti, zarod pa osemnajst dni obdržati pri življenju. To je bilo obdobje do zaključene faze rumenjakovga mešička, potem pa so nastale težave, saj pravzaprav ne vemo, s čim se mlade jegulje hranijo v naravi. Obdobje faze, vključno s fazo *leptocephali*, lahko traja tudi eno leto. Tudi sicer je še veliko težav; zelo malo plemenk namreč ob hormonski spodbudi sprosti dovolj kakovostne ikrice. Zato je do tega, da bi tehnologijo vzreje jeguljinoga zaroda uvedli v prakso, verjetno še kar daleč.

Dandanes je v Evropi populacija jegulj zelo majhna. Zelo malo steklastih jegulj, ki vstopi v sladke vode, doseže razvojno stopnjo srebrne jegulje in se seli na drst nazaj v Sargaško morje. Poleg množičnega izlova tudi razni protipoplavni objekti preprečujejo, da bi steklaste jegulje prispele v sladke vode. Za ohranitev populacije jegulj je zato treba vzpostaviti vsa pravna sredstva, da bi se zmanjšali ali povsem

odpravili človeški dejavniki, ki vplivajo na številčno manjšanje populacije. V državah Evropske skupnosti uporabo steklastih jegulj obravnava Council Regulation (EC) No 1100/2007 z dne 18. septembra 2007. Bistvo oblikovanja zakonodaje je bilo, da je moralo biti najkasneje do leta 2013 60 % steklastih jegulj, manjših od 12 cm, vloženih v naravne vode in le 40 % jegulj uporabljenih za druge namene, vključno za prehrano ljudi. Ta zakonodaja je posredno tudi avtomatsko omejila izvoz steklastih jegulj v Azijo. Iz praktičnih razlogov in predvsem zaradi zakonodaje na področju zdravstvenega varstva in preprečevanja bolezni je tudi malo verjetno, da bi v Aziji vzgojene jegulje uvažali v Evropo za ponovno naselitev vodá. Vse članice morajo tudi vzpostaviti načrte za upravljanja z jeguljo, katerih temeljni cilj je preprečiti smrtnost jegulj zaradi človeških aktivnosti.

Leta 2013 so jeguljo uvrstili na seznam CITES (Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora), konvencijo, ki ureja mednarodno trgovino z ogroženimi prostoživečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami, imenovano tudi Washingtonska konvencija (1975). CITES dovoljuje mednarodno trgovanje z vrstami, navedenimi na seznamu konvencije le, če trgovanje poteka v obsegu, ki ne škoduje preživetju vrste v naravi. Razen tega jegulji niso prihranjene številne bolezni, ki jo poleg v intenzivni vzreji lahko prizadenejo tudi v naravi. To so zlasti zajedavec v ribjem mehuru (*Anguillicoloides crassus*) in virusna bolezen, ki jo povzroča *Herpesvirus anguillae*.

Prof. dr. Vlasta Jencič, dr. vet. med.

Inštitut za zdravstveno varstvo in gojitev divjih živali, rib in čebel, Veterinarska fakulteta Univerze v Ljubljani
vlasta.jencic@vf.uni-lj.si

Literatura

- <http://www.thefishsite.com/articles/2040/a-guide-to-eel-farming/>
Kagawa, H., Tanaka, H., Ohta, H., Unuma, T., Nomura, K. (2005). The first success of glass eel production in the world: basic biology on fish reproduction advances new applied technology in aquaculture. *Fish Physiol Biochem* 31: 193–199.
- Kirkegaard, E., European Eel and Aquaculture, DTU Aqua Report No 229–2010. http://orbit.dtu.dk/fedora/objects/orbit:90683/datastreams/file_6581078/content
- Nielson, T., Prouzet, P. (2008). Capture-based aquaculture of wild European eel (*Anguilla anguilla*). *FAO Fisheries Technical Paper*. No. 508. Rome. Pp. 141–168. <http://www.fao.org/3/a-i0254e/i0254e06.pdf>
- Polž, M., Sket, B. (1990). Naše sladkovodne ribe. Ljubljana, Mladinska knjiga, stran 78–79.

Riboreja na Goriškem

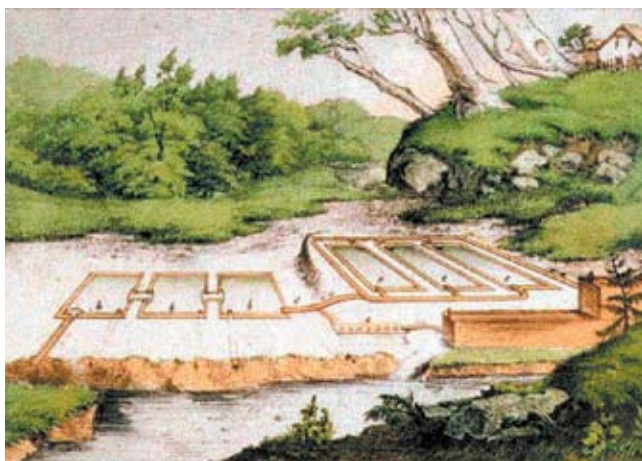
V Ribiču je bilo kar veliko prispevkov namenjenih razvoju ribogojne dejavnosti v preteklosti. Večina jih je obravnavala razmere na Kranjskem, redko tudi na Štajerskem. Še najmanj podatkov imamo za primorske vode. Zato želimo tokrat osvetliti razmere na Goriškem. Skromni podatki, ki nam jih je uspelo pridobiti, naj bodo spodbuda za nadaljnje raziskovanje.

Pri bolj ali manj uspešnih poskusih umetne vzreje rib so posameznike navdihovale urejene razmere na Idrijskem, kjer je tamkajšnja gozdna uprava idrijskega rudnika vzorno skrbela tudi za urejene ribiške razmere na Idriji s pritoki ter se že vrsto let uspešno poskušala v »umetni riboreji« in vlaganju ribjega zaroda v okoliške vode. Eden takšnih je bil tudi Iv(an)Rollet, ki je leta 1904 v tedanjem časopisu Soča objavil vrsto prispevkov z naslovom *Nekaj izkušenj v industriji glede na naše politično in gospodarsko življenje*. V nekaterih od njih, s podnaslovom *O ribjem lovu*, je opisal ribiške razmere na Goriškem, osvetlil pomen ribogojne dejavnosti ter zapisal tudi več koristnih nasvetov, vse z namenom spodbuditi riborejo na Goriškem. Kljub vztrajnemu iskanju nam ni uspelo najti podatkov, kdo sploh je bil Iv. Rollet.

Rollet omenja, da je bil začetnik umetne vzreje rib na Goriškem monsignor Andrej Pavletič (1821–1886), ki je vodil goriško gluho-nemnico (zdaj bi to poimenovali Zavod za gluho-nemo mladino). Prav Pavletič naj bi avtorja prispevka gospoda Rolleta navdušil za riborejo, mu v ta namen nudil potrebne nasvete in tudi ustrezne prostore za to dejavnost. Pavletič naj bi v Sočo vsako leto vložil okoli petsto mladih ribic, pomanjkanje vode v Gorici pa naj bi mu onemogočalo vzrejo večjega števila rib. O omenjenem gospodu smo lahko že veliko brali tudi v Kmetijskih in rokodelskih novicah. Jeseni 1875 so gluho-nemnico, ki jo je vodil, obiskali udeleženci kmetijskega tečaja Goriške kmetijske družbe ter se ob tej priložnosti seznanili tudi z riborejo.

Drugi takšen primer je rodbina goriških industrialcev in podjetnikov Ritter-Záhony, po njihovi smrti pa je z umetno vzrejo rib nadaljeval gospod Rollet. Ritter-Záhony je z enim vališčem zmogljivosti razširil na tri vališča ter od prvotnih 2000 kosov povečal proizvodnjo ribjega zaroda na 15.000 izvaljenih ribic. Kje natančno so bila vališča, ne vemo,

saj pisec tega nikjer ne omenja. Navaja pa, da je enako, kot že pred njim Ritter-Záhony, kupoval ikre v Avstriji. Prav tako je nemogoče ugotoviti, katere vrste ribjih iker so kupovali v Avstriji, saj pisec omenja le, da so bila to *jajčka lososovih*



Preprosto vališče iz konca 19. stoletja. Kmetijska tabla Umetna riboreja; sestavil dr. Gustav Jaeger (detajl). Prvič so table izdali na Dunaju leta 1869 (dokumentacija ribiškega oddelka Tehniškega muzeja Slovenije).

postrvi (*salmo trutta*), ki jih imenuje tudi morska postrv. Enako kot Ritter-Záhony je ribji zarod v Sočo vlagal tudi gospod Rollet, pri čemer pa je vsaj v manjši delež postrvi osmulkal tudi v lastni režiji. V reko Sočo je vrsto let vlagal vsako leto po 20.000 mladih ribic.

Namen umetne vzreje naj bi bil znova oživiti opustošene goriške vode. Posebej je izpostavil reko Sočo, Vipavo in Hubelj. Za Sočo je predlagal vlaganje tako imenovanih selilnih vrst, v Hubelj tako imenovanih stalnih vrst rib, v Vipavo pa kalifornijsko (mavričasto) postrv in jeguljo. Po njegovem mnenju le umetna vzreja in redna vlaganja ne bi zadostovala. Predlagal je še, da bi deželne oblasti izdajale ribolovne dovolilnice samo osebam, ki bi se zavezale, da bodo na leto zredile od 5000 do 20.000 ribjih zarodnic in jih vložile v svoje oziroma zakupljene vode. Nakup iker naj bi subvencionirale deželne oblasti (tisoč iker je veljalo šest kron). Zavzel se je tudi za izobraževanje – o koristih ribjih voda in umetni vzreji rib bi ribiče in tudi druge prebivalce lahko poučili potujoči učitelji.

Predvidevamo, da pozivi in navodila gospoda Rolleta niso obrodila sadov. Ko so leta 1910 v goriškem deželnem zboru razpravljali o ribiški zakonodaji, so zastopniki deželnega zbora poudarjali tudi potrebo po umetni vzreji. Sledili so nekateri manjši rezultati. Čez dve leti, pozimi leta 1912, zasledimo poročilo, da je deželni kmetijski urad vložil 90.000 ribjih zarodnic, deloma v Pevmi (Piuma) pri Gorici, deloma pri Sovodnjah, 25.000 primerkov pa še v Bačo pri Hudi Južni. Od kod ribji zarod, niso navedli.

In kot smo že objavili v decembrski številki Ribiča leta 2014, je leta 1913 župnik Kleindinst z namenom, da bi si zagotovil zadostno količino plemenk za smukanje, kupil ribiške pravice v več goriških vodah ter nato uredil ribje vališče v Hudi Južni. Pri izvedbi investicije sta Kleindinstu s subvencijami in posojili pomagala kranjski in goriški deželni odbor. V vališču, kjer je bilo sprva mogoče izvaliti 400.000 iker, so vzrejali potočne postrvi za poribljavanje vodá na Kranjskem in tudi soške postrvi za poribljavanje goriških vodá. Žal je prva svetovna vojna prekinila in izničila vsa prizadevanja na področju ribogojne dejavnosti.

Dr. Romana Erhatič Širník

Viri:

- Anon. 1910. Riboreja. Soča, št. 39 (16. april 1910).
- Anon. 1912. Riboreja. Soča, št. 21 (20. februar 1912).
- Erhatič Širník. 2014. Smeli načrti župnika Kleindinsta. Ribič, št. 12, str. 369.
- M. K., 1875. Iz Gorice 2. okt. Kmetijske in rokodelske novice, št. 40 (6. oktober 1875).
- Rollet. Iv.. 1904. Nekaj izkušenj v industriji glede na naše politično in gospodarsko življenje. O ribjem lovu. Soča, št. 86 (26. oktober 1904), št. 89 (5. november 1904), št. 94 (23. november 1904), št. 95 (26. november 1904), št. 98 (7. december 1904).

V sedmo desetletje

Lani in letos je kar nekaj ribiških družin praznovalo 60-letnico delovanja. V soboto, 12. septembra, je svoj jubilej obeležila tudi RD Dolomiti. Slovesnosti, ki je potekala v lepem sončnem vremenu na urejenem prostoru za piknike v Hruševem pri Dobrovi (smer Ljubljana–Polhov Gradec), se je udeležilo dobrih štirideset članov RD in povabljenih gostov, med njimi predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, sekretar RZS Igor Miličič, predsednik ZRD Ljubljana Slavko Lasnik s soprogo, predstavniki RD, združenih v ZRD Ljubljana, ter župana občin Polhov Gradec in Horjul, Franc Setnikar in Janko Prebil.

Kaj torej še zapisati, saj so vse naše RD približno enako stare, v vseh minulih letih pa živele bolj ali manj podobno življenje z vsemi vzponi in padci ter težavami z onesnaževalci, ribojedimi pticami, zmanjšanjem števila članstva, pomanjkanjem mladih in drugim?

Nekaj malega iz zgodovine RD Dolomiti

Začetki RD Dolomiti segajo v junij daljnega leta 1954, ko so se pod pokroviteljstvom matičnega Ribiškega društva Ljubljana sestali takratni ribiški upravičenci Polhograjskega ribiškega revirja ter revirjev Božna, Bokalce, Gradaščica in Horjul. Najprej so govorili o ustanovitvi štirih družin, vendar so se na koncu sporazumeli o le eni. Sprva je nosila ime Dolomitski revir, se leto pozneje preimenovala v Dolomitsko ribiško družino, končno pa v letu 1956 dobila ime, kot ga ima še dandanes. V tistem času jo je sestavljalo dvajset članov, zdaj pa se število njenih članov stalno »vrti«^o okoli 80. Poleg njih trenutno sestavlja RD še deset mladincev in štirje častni člani (Marjan Ahčan, dr. Miha Janc, Blaž Matekovič in Milan Zadel). RD Dolomiti je članica CO Ljubljana, ki združuje štiri RD s porečja Ljubljane, in ena od petnajstih članic ZRD Ljubljana. RD Dolomiti spada med manjše RD, a kot je v svojem pozdravnem nagovoru navzočim na slovesnosti



Med dobitniki priznanj je bil tudi častni član RD Dolomiti, dr. Miha Janc (desno). Predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl mu je predal red za ribiške zasluge II. stopnje.

poudaril predsednik Miran Otorepec, njene težave zato niso nič manjše kot pri večjih družinah. Marsikdaj so še večje in težje obvladljive.

RD Dolomiti upravlja z dolomitskim ribiškim okolišem, ki zajema bolj ali manj salmonidne vode Božno, Malo vodo, Gradaščico, Horjulko in Koseški ribnik, ki je ciprinidnega značaja. RD si vse od nastanka prizadeva zagotoviti ribam čim prijaznejše življenjsko okolje in smotno gospodarjenje z njimi. Delo

na tem področju nikoli ni zastalo, v prihodnje pa ga bo verjetno še več. Porajajoča se industrija in drugi dejavniki so v petdesetih, šestdesetih in sedemdesetih letih prejšnjega stoletja povzročali večja onesnaženja na vodotokih, največji davek pa so plačale ribe. V tistem obdobju so se začela tudi regulacijska dela na Horjulki. Številni poskusi, da bi čudovito okolje Polhograjskih Dolomitov postalo krajinski park, s čimer bi bile zavarovane vse naravne znamenitosti in lepote tega območja, niso bile uspešne. Ves čas so ga, na žalost ga še vedno, kazijo številni nestrokovni in okoljsko premalo dodelani posegi. Ravno zato je v ribolovnih vodah nastala precejšnja škoda ribam in naravnemu okolju. Vijugasta struga Gradaščice je bila predvsem od Šujice do bokalškega jezusa stisnjena v skorajda raven, obojestransko obdelan, ribam in drugim vodnim organizmom nepriazen in neprimeren vodotok. Struga je tako povsem spremenila svoj nekdanji značaj. Široki meandri z globokimi zajedami, strmimi previsi in otoki prodnatih sipin so izginili. S tem se je začelo siromašenje ribje populacije salmonidnih in ciprinidnih vrst. Jezovi, ki so bili zgrajeni ob tem posegu, zdaj žalostno propadajo in se podirajo, saj država, ki bi jih sicer morala obnoviti, z izgovorom o pomanjkanju sredstev ne ukrepa. Podobno stanje je tudi na delu ▶



Slovesnost ob 60-letnici RD Dolomiti je s pozdravnim nagovorom začel njen predsednik Miran Otorepec.



Družabni del slovesnosti je imel živo glasbeno spremljavo. Kot po navadi, je na harmoniko igral praporščak RDD Anton Slovsša (na desni). Tokrat se mu je pridružil še član UO RD Rajko Komat.



Prizadevna in navdve uspešna ekipa za pripravo dobrot z žara je poskrbela, da nihče ni ostal lačen ali žejen. Od leve: Marjan Debeljak, Jernej Černak s soprogo Vero, Enes Rizvič, šef žara Rade, Živan Jovanovič in Jasmin Šepič.

Horjulke, razveseljivo pa je, da sta bili v letu 2013 obe rečici uvrščeni v evropski okoljevarstveni projekt Natura 2000. A brez učinkovitejšega posredovanja države tudi tokrat ne bo šlo.

Poleg naštetega vodotoke obremenjujejo še vsakdanji dejavniki, kot so škodljive odplake, gradbeni, industrijski in kmetijski odpadki, kemična sredstva in neugodne vremenske razmere, pa tudi krivolov in ribojede ptice, predvsem siva čaplja. Pred leti smo v RD izdelali natančen popis onesnaževalcev ter z njim seznanili občinske in pristojne državne organe. Na žalost ni bilo nobenega odgovora. Nadaljevanje takšnih in podobnih aktivnosti bo zato tudi v prihodnje stalnica našega dela.

Koseški ribnik, primer dobre prakse

Ob vseh naštetih težavah pa velja omeniti nekaj bolj pozitivnega. RD upravlja tudi z znamenitim Koseškim ribnikom v Ljubljani. Pred leti so bila skoraj popolnoma izvedena ureditvena dela na brežinah in v okolici. Z ureditvijo okolice, postavitvijo lesenega podesta in pomolov, igral za otroke ter naprav za telesno vadbo v neposredni bližini ribnika je MO Ljubljana na praktičnem primeru pokazala, kako je mogoče urediti prostor, ki ga sedaj vsak dan z zadovoljstvom uporablja veliko občanov.

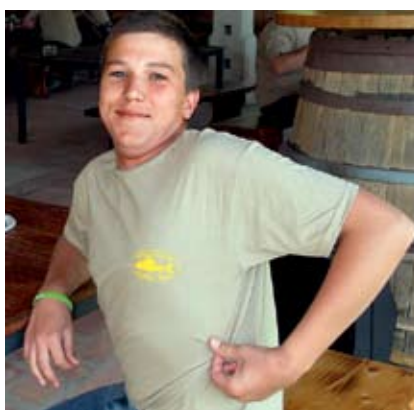
Z rednim vlaganjem rib (tudi večjih) postaja že prej odlična ribiška lokacija še privlačnejša tako za ribiče, člane RD Dolomiti, kot tudi turistične ribiče. Omogoča jim zadovoljiv ribolov in kakovosten uplen.

Nekaj načrtov za prihodnost

RD ima za prihodnost veliko načrtov. Eden od njih je pospešitev aktivnosti za izgradnjo oz. ureditev ribnika v Dvoru. Ideja in načrti segajo krepkih dvajset let nazaj, vendar so bila vedno ovira



Predsednik RDD je brez milosti zarezal v torto, darilo predsednika ZRD Ljubljana, Slavka Lasnika. »Nastradal« je tudi »naš« lipan, kar je bilo, sodeč po fotografiji, za nekatere precej stresno. K sreči je lipanov še nekaj v Gradaščici. Od torte ni ostalo prav ničesar.



Martin Černigoj, eden aktivnejših mlajših članov RDD, je pridno sodeloval pri pripravi slovesnosti. Uspešen je tudi pri lovu krapov na koseškem ribniku. »Ta velike« pozna že po imenu.

finančna sredstva in tudi v prihodnje bo vse v največji meri odvisno ravno od njih. Trenutna prednostna dejavnost RD je obnovitev ribjega življa v vodotokih, ki sta jih prizadeli zadnji vodni ujmi. Zato je bila RD deležna solidarnostnih finančnih sredstev od ZRD Ljubljana in posamičnih RD iz njene sestave, za kar jim je zelo hvaležna, saj bi brez te pomoči sama le stežka odpravila posledice.

V ribištvu so pustili sledi

Ob 60-letnici RD Dolomiti je njen predsednik Miran Otorepec podelil priznanja zaslužnim članom ter predstavnikom občinskih skupnosti, ki so prispevale k napredku in razvoju RD.

Znak za ribiške zasluge z listino so prejeli: Jernej Carl, Silvester Erbežnik, Luka Gale, Živan Jovanovič, Aleksander Kac, Marjan Kerč, Rajko Komat, Lenart Levičar Bahtijari, Marijan Starič, Jasmin Šepič, Drago Škerget, Brane Tovornik, Janez Vrhovec in Janez Žvokelj.

Spominska priznanja RD Dolomiti so prejeli: RZS, ZRD Ljubljana in vse RD – njene članice, MO Ljubljana ter občini Dobrova - Polhov Gradec in Horjul.

Predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl je podelil priznanja RZS.

Red za ribiške zasluge III. stopnje z listino sta prejela Branko Dolamič in Franc Možina.

Red za ribiške zasluge II. stopnje z listino so prejeli Marjan Božnar, Jernej Černak, Bojan Turel in dr. Miha Janc.

Red za ribiške zasluge I. stopnje z listino je prejel Miran Suhadolc.

Plaketo RZS z listino je prejel Miran Otorepec.

Jubilejno listino RZS je prejela RD Dolomiti.



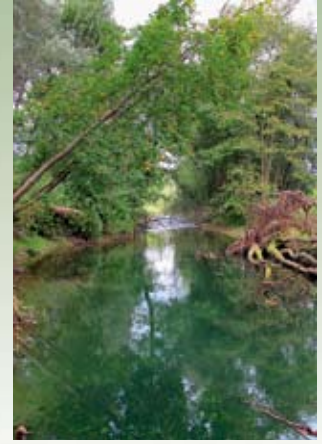
Pozni junij 2008. Muhar na Božni zalezuje velikega lipana.



Pomlad 2013. Mala voda v svojih tolmu-nih skriva lepe potočnice.



Januar 2010. Horjulka v zimskem objemu. Sulčar na bregu opreza za kapitalcem.



Gradaščica. Nekaj sledov velike vodne ujme je še vedno vidnih. Obenem pa ima zato bolj »divji« videz.

Slavnostni del prireditve

Čeprav se je slovesnost začela šele ob desetih, pa je bilo na prireditvenem prostoru že zjutraj precej živahno. Člani RD z UO in predsednikom na čelu so preverjali še zadnje podrobnosti. Kakšne pol ure pred uradnim začetkom je bilo zbranih že precej gostov, ki so se med seboj sproščeno pogovarjali, saj so bili večinoma dolgoletni sodelavci, ki znotraj RZS in RD predano služijo poslanstvu slovenskega organiziranega ribištva.

Jubilejno slovesnost je s pozdravnim nagovorom začel Miran Otorepec, dolgoletni predsednik RD Dolomiti. V nagovoru je predstavil zgodovino družine, v kateri ni manjkalo težav, a tudi ne vztrajnega in nepopustljivega duha ribičev, ki pred njimi niso klo-

nil. »Ravno temu dejstvu se moramo zahvaliti, da imamo danes vsaj to, kar imamo. To je daleč od idealnega, a tudi daleč od tistega, kar smo imeli pred 60 leti. Brez predanega dela ribičev, udarništva in solidarnosti, ki odlikuje našo bratovščino, bi bilo stanje neprimerno slabše,« je poudaril. Ob tem se je zahvalil članicam ZRD Ljubljana za pomoč, ki so jo prispevali za sanacijo posledic zadnjih dveh vodnih ujm in jo bo RD porabila predvsem za obnovo stanja ribjega življa.

Prisotne so s priložnostnim govorom pozdravili še predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, predsednik ZRD Ljubljana Slavko Lasnik, številni predstavniki RD, povezanih v ZRD Ljubljana, župan Občine Dobrova - Polhov Gradec Franc Setnikar in župan Občine Horjul Janko Prebil.

RD je ob tej priložnosti prejela priložnostna darila in priznanja s pohvalami za dobro sodelovanje in dobrimi željami za naprej.

Družabni del: rdeči in zeleni feferon

Slavnostnemu delu je sledil družabni del srečanja. Prizadevna kuharska ekipa je poskrbela, da je bilo okusnih jedi z žara vedno dovolj na voljo. S ponudbo smo bili vsi več kot zadovoljni. No, če odmislim nepremišljeno zaužit zeleni feferon, ki me je za krajši čas pustil z odprtimi usti, pred katerimi sem neobogljeno mahal z dlanjo v želji, da bi omilil pekoče občutke. Kriv pa sem si bil predvsem sam; na napačen zaključek, da gre za nedolžno zelenjavo, me je napeljal pred tem zaužit rdeči feferon, ki pa name ni naredil skoraj nikakršnega pekočega vtisa. Zato sem v zelenega zagrizel »na polno«. Z leti torej nisem posebno napredoval. Več kot očitno sem še vedno nepremišljeno zaletav. Tokrat k sreči zgolj pri feferonih in brez trajnejših posledic. Dobro je torej, da se pred odločitvijo, kakršno koli že, dobro pozanimamo, za kaj gre in kakšne bi bile lahko posledice. Da ne bi potem peklo.

Več sreče kot pri feferonu sem imel pri slastni torti, ki jo je kot darilo prinesel predsednik ZRD Ljubljana Slavko Lasnik. Jagodno-čokoladna sladica privlačnega videza (poleg preostalega jo je krasil lep logotip RD Dolomiti z lipanom) je bila pravi praznik za brbončice in pojedli smo jo s slastjo. Ostalo ni prav ničesar. Niti lipan z logotipa.

Konec dober, vse dobro, bi lahko rekli. Pa srečno in »dobroslišno« v sedmem desetletju vsem, ki ste z nami in vztrajate.

*Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net*



Koseški ribnik v Ljubljani. Pred leti so poskrbeli za obnovitvena dela na brežinah in v okolici. Priljubljena ribolovna točka športnih ribičev je sedaj še lepša, kot je bila. Da ne omenjam rib.

RIBOLOV SULCEV NA RADOVLJIŠKI SAVI

Mraz je, ne grem!

Takšen komentar za uspešen ribolov sulcev ne pride v poštev. Prav tako ne »obkladanje« ribičev, da smo norci, ker vstajamo ob pol petih zjutraj in se s svetilko in zmrznjenimi ribiškimi palicami izgublamo v zasneženo mrzlo temo. Sulčelov, tradicionalna, žlahtna in za Slovenijo značilna ribiška panoga je kot popevka Iz pekla do raja znanega domačega izvajalca. Mučiš se več tednov, morda celo mesecev, hodiš, mečeš, bognedaj, da kdaj zaplavaš, nato pa udarec na palico in boj. Morda sledi raj, ki traja nekaj minut, nato pa spet trd in siv vsakdan. Z ribiškimi soborcem Bojanom sva ga odstirala v radovljiškem revirju Save, ki sodi med najboljše sulčarske vode pri nas in na svetu, kajpada, saj sulcev drugje, razen v redkih okoliških državah, ni.

Z ribolovom kraljev voda sem začel iz čistega testosteronskega merjenja moči. Ni minila zima, ko mi ne bi ribiči očitali, zakaj ne lovim sulcev. »Prav, jih bom pa lovil!« sem rekel nekega dne. In sem začel. Sčasoma mi je hoja na mrazu celo postala všeč, zlasti pa me je zanimalo utrujanje velikega zapetega sulca.

Sulčelov je skrajno neudoben, vendar v dobrem pomenu. V mrazu si ob vodi sam in doživljanje ribolova je pristnejše. Menda sulčelov ni za vsakogar. Veliko ribičev, ki bodo tole prebrali, se ga niso in ne bodo nikoli lotili, čeprav je nagrada velika. Zakaj? Ker je neudobno, ker ga ne boste ujeli vsakič, ko boste šli za vodo, ker se morate znajti glede spremstva in ker so vabe drage. Ja, vse je res, vendar se lahko znajdete. Splača se. Sulci tudi ne živijo kar vsepovsod in njegova redkost me je še bolj privlačila. Ribiški tovariš Bojan je razmišljal podobno.

V iskanju zajetnega kralja voda sva našla Savo na Gorenjskem, natančneje radovljiški revir. Njihova Sava je čudovita in ravno prav velika alpska reka z obiljem postrvi, lipanov in nekaterih vrst krapovcev, ki gredo lačnim sulcem v slast. K dobri populaciji teh velikih salmonidov prispeva tudi skrbno gospodarjenje članov RD Radovljica. Naravne danosti same po sebi pač še niso dovolj. Revir je Bojana tako navdušil, da se je nemudoma včlanil v RD Radovljica, za ribolov pa je začel prepričevati tudi mene. Nekega večera mu je (po nekaj vrčkah piva) to tudi uspelo. Preostalo nama je le še, da izbereva dan, nabrusiva trnke in napadeva. Na koncu nama seveda ni bilo žal. Doživela sva čudovit sulčelov, divjo naravo in lepe ribe. Specialiteta dneva je bila ne ravno lahka hoja po snegu, nekaj padcev po zaledenelih skalah, trganje vab, v mraku pa lep metrski sulec, kar sploh ni slabo.

Glavni podatki o revirju

Radovljiško Savo so razdelili v dva revirja, Sava A in Sava 4. Prvi poteka od Cajhnovega jezua do Rakovnika in je dolg

dobra dva kilometra, drugi pa od Rakovnika do potočka pred izlivom Tržiške Bistrice v Savo. Slednji v dolžino meri kar triindvajset kilometrov. Dovolilnica za ribolov sulcev velja za oba revirja, vendar je v prvem dovoljen le ribolov na način ujemi in izpusti, v drugem pa lahko, če vam to dopušča dovolilnica, sulca tudi uplenite.

Obstajata dve vrsti dovolilnic: ujemi in izpusti ter ujemi in vzemi. Prva stane 35 evrov, druga pa 70 evrov. Najmanjša lovna mera sulcev je 90 cm, varstvena doba pa traja od 15. februarja do 31. oktobra tekočega leta.

Odločite se lahko med tehniko vijačenja ali muharjenja. Dovoljen je ribolov z vrvico ali laksom, ki mora v premeru meriti najmanj 0,40 mm. Vaba, s katero boste lovili, ne sme biti krajša od 8 cm. V revirju A, to je od Cajhnovega jezua do Rakovnika, je dovoljen le ribo-

lov z vabami, ki imajo nameščene trnke enojčke brez zalusti. Sulce lahko lovite le v paru, vsaj eden od ribičev mora biti tudi član RD Radovljica. Če članov, ki bi vas spremljali, ne poznate, pokličite na sedež radovljiške ribiške družine. Ribolov poteka od zore, ki se začne točno eno uro pred sončnim vzhodom, pa do mraka, ki traja točno eno uro po sončnem zahodu. Podatki o sončnih vzhodih in zahodih so na voljo na različnih spletnih straneh (denimo na www.timeanddate.com/sun/slovenia/kranj), tako da zadrege, kdaj začeti in končati ribolov, ne bi smelo biti.

Do obeh revirjev za ribolov sulcev boste enostavno prišli z osebnim vozilom. Primerna mesta za parkiranje boste našli blizu mostov. Če ne veste, kje bi pustili vozilo, vprašajte domačine. Z ribolovom lahko začnete v tolmunu v bližini, dobra mesta so pod Radovljico blizu tabora za



Revir 4, ki poteka od Rakovnika do potočka pred izlivom Tržiške Bistrice v Savo, je pester. Prelivom sledijo tolmuni in dolgi izteki, ki so dobro mesto za ribolov kraljev voda v zori ali mraku.



Res je, da so možnosti za ulov kapitalnega sulca največje v zori ali mraku, kar pa ne pomeni, da boste čez dan sedeli na toplem. Navežite (težje) vabe v naravnih barvah in z njimi prelopite globlje vodne plasti.



Prijel je v mraku, ob koncu ribolovnega dne. Udarec na palico, naval adrenalina in kratek boj. Kralj voda, dolg 102 cm in težak slabih 10 kg. Čudovita trofeja!



Lovila sva z velikimi dvodelnimi savarji, voblerji slovenskega proizvajalca, ki oddajajo odlične vibracije.

raftanje, v Globokem, Otočah (Posavec) in pri Podnartu.

Vse informacije glede ribolova sulcev v revirjih RD Radovljica so na voljo na urejeni spletni strani www.ribiskadruzi.naradovljica.si ter na www.ribiskekarte.si ter na www.ribiskekarte.si/rd-radovljica, kjer je mogoč tudi spletni nakup dovolilnic. Če želite revir 4 bolje spoznati, bo kot nalašč vodnik po revirju, ki ga lahko preberete tukaj www.ribiskekarte.si/blog/kratek-vodic-po-revirjih-rd-radovljica-revir-4.

Ribolov

Z ribolovom sva začela pri vasici Globoko, kjer sva doživela zanimivo dobrodoščilo. Mimo naju je pripeljal terenski avtomobil, v njem pa je sedel moški v lovski opravi. Potrotil nama je, pokazal sredinec in odpeljal naprej. Verjetno je imel v prtljažniku meter in pol velikega sulca, pa nama je nakazal, da se za ulov lahko obriševa pod nosom.

Hvaležna zaradi zanimivega pozdrava sva začela s pripravo opreme. Sestavila sva palice proizvajalca Sportex, model Huchen de Luxe, akcije od 90 do 180 gramov. Palica, ki bi jo uvrstili v srednji cenovni razred, je toga in robustna. Ima velike obročke, ki pozimi le redko zmrznejo, ročaj pa ni najbolj posrečen; nad prostorom za kolesce je premalo plute, pa tudi pritrdilnik kolesca je cenen.

Kljub temu je palica zanesljiva in splača se jo vsaj preizkusiti.

Pozimi vedno loviva le z laksi, saj večina vrvic zmrzne. Izbrala sva proizvajalca P-line in njegov dobrih 0,40 mm debel laks, ki je prevlečen s plastjo silikonskega fluorokarbona. Je dober delovni laks, zelo vzdržljiv za nenadne temperaturne razlike, z njim se lepo meče, je pa tudi izjemno močan (sam po sebi in na vozlu). Nekateri ribiči priporočajo uporabo blažilnih predvrvic (t. i. shockleader), midva jih ne uporabljava in zaponko naveževa neposredno na glavni laks. Uporabljava velike ročno izdelane zaponke, ki so praktično neuničljive. Z lahkoto vzdržijo tudi silo dvajset ali trideset kilogramov težke ribe (le kdaj jo bom, če jo bom, sploh ujel?!).

V nahrbtnik sva zložila precej 18 cm velikih dvodelnih savarjev (uporabni so tudi drugi plitvi in globoko toneči voblerji), nekaj silikonskih rib in spužvastih kapeljnov. To so umetne vabe, s katerimi najraje loviva. Posebej kupiva tudi t. i. trojčke Spark Point, proizvajalca VMC, velikosti #1, ki so zelo ostrici in vzdržljivi.

Napadla sva na desnem bregu reke, pomikala sva se s tokom navzgor. Voda je bila precej nizka, vendar malo motna, kar nama je vlivalo upanje. Na bregovih je ležala debela snežna odeja, zato sva

hodila še počasneje kot sicer. Imela sva tudi daljnogled za opazovanje oddaljenih iztekov, zato sva bila v kombinaciji z zeleno-sivo opravo bolj podobna lovcema. Pa saj se dejavnosti prav lepo skladata in nekateri avtorji opisujejo sulce kot ribjo divjačino.

Počasi sva napredovala proti vznožju strmine, nad katero se razrašča Radovljica. Tam je kanjon, ki ga domačini imenujejo Kredar. Po dolgem in razgibanem tolmunu so posejane velike konglomeratne gmote. Nedvomno med njimi domuje precej trofejnih sulcev, a kljub najinemu trudu nisva ujela nobenega. Z voblerjem sva prevarala klenu, prijemale pa so tudi majhne šarenke.

Počasi sva se odpravila do najinega izhodišča in si privoščila malico. Revir 4 je res zelo obsežen in možnosti za ulov je veliko. Vabe sva nato preizkusila še med Posavcem in Podnartom, na voblerje sva ujela nekaj borbenih šarenk, o sulcih pa ne duha ne sluha.

Razmeroma lahko dostopen teren na levem bregu Save pri naselju Posavec sva prihranila za mrak. Do sipine na ovinku reke med Otočami in Posavcem naju je vodila shojena, a zmrznjena pot. Bil je še svetlo, ko sva premetala brzice pred tolmunom, nato pa sva se počasi približala tolmunu in počakala, da se je začelo mračiti.

Ocenjevalni list

Revirje ocenjujemo tako, da vsako izmed sedmih kategorij ocenimo z oceno od 1 do 6. Kategorije so ustrezno ovrednotene, kar pomeni, da sta npr. čistoča vode ali ribja populacija pomembnejši kategoriji kot možnost parkiranja ali dostop do vode.

Vodotok: Sava
Revir: 4 – od Rakovnika do potočka pred izlivom Tržiške Bistrice v Savo, brez pritokov.
Upravljavca: RD Radovljica

Kategorije in vrednost (faktor)	Obrazložitev kategorije	Ocena od 1 do 6	Rezultat (zvezdice)
Kakovost vode 0,20	Čistost vode in okolice vodotoka. Splošna senzorična ocena.	5,0	1,00
Pestrost ribolova 0,10	Ali je na revirju primeren ribolov za začetnike in izkušene ribiče. Pestrost vodotoka s stališča načina ribolova.	5,0	0,50
Cena dovolilnice 0,10	Ocena razmerja med kakovostjo ribolova in ceno dnevne dovolilnice.	5,0	0,50
Ribja populacija 0,30	Možnost ribolova več ribjih vrst v različnih letnih časih.	5,0	1,50
Pristop do vode 0,075	Zaraščenost vodotoka, udobnost pri ribolovu (metanje).	5,0	0,375
Dostop do revirja 0,075	Prometna povezanost, možnost primerne parkiranja.	4,0	0,3
Ocena upravljavca 0,15	Dostopnost do pomembnih informacij, odzivnost informacij, odzivnost in prijaznost upravljavca.	6,0	0,90
		35 točk	5,075 zvezdice



Izkažejo se tudi različne silikonske vabe. Resda niso tako privlačne kot ročno izdelani voblerji, so pa poceni in, kar je najpomembnejše: sulci jih imajo radi!

Bojan je vrgel prvi. Spet je lovil na 18 cm velikega dvodelnega savarja, ki je poletel proti izteku tolmana. Naredil je nekaj zavojev s kolescem, nato pa je sulec silovito udaril po vabi. Bojan je zategnil in po kratkem boju je sulca pripeljal do brega, jaz pa sem ga zagrabil za čeljust in ga prinesel na varno. Med kratkim utrujanjem sva ocenjevala, da riba ni velika, ko pa sva ga zagledala, sva bila prav zadovoljna ob pogledu na debelega metrskega sulca. To je potrdil tudi meter, ki je pokazal 102 cm. Po kratkem fotografiranju je srečni ribič sulca izpustil v njegov tolmun; sledile so čestitke in zapitek v bližnji krčmi. Tako se spodobil!



Pri Otočah je na vobler prišla tale lepota. Se vidimo poleti, ko bomo lovili z muharico in umetnimi muhami!

Vtisi

Radovljiški revir Save je za ribolov sulcev fantastičen. Poleg dobrega staleža teh velikih plenilcev in odmaknjene narave vas bo presenetila kakovost vode, ki je precej boljša kot drugod. Upamo le, da neokrnjenega miru in tišine ne bodo zmotili načrti energetikov, ki želijo Savo zaježiti za ubogih nekaj megavattov električne energije. To bi bilo pravo barbarsko posilstvo reke in konec njene lepote in čarov.

Pri ocenjevanju nismo skoparili s pohvalami. Revirju 4, koder smo lovili, smo prisodili polnih 35 točk in odlično končno oceno 5,075 zvezdice. V dobro smo šteli vse postavke. Na sulca v Radovljico se bomo letos spet vrnil, kajti



Dotatni ulovi so bili šarenke, ki so z borbenostjo popestrile dan. Ni odveč pripomba, naj ribiči z njimi ravnajo kolikor mogoče previdno. V zimskem obdobju so v varstveni dobi.



Primerni so tudi spužvasti kapeljini, težki 40 g. Počasi jih vodimo po dnu, na kratko dvigujemo vrh palice in tako oponašamo gibanje pravih kapeljnov. Za vsako ribolovno sezono si jih nabavite vsaj nekaj deset, kajti zelo pogosto jih boste zapeli v podvodne ovire in izgubili.

tamkajšnja sezona ribolova kraljev voda se je šele dobro začela. Če vam zmožnosti to dopuščajo, izkoristite priložnost in revir vsaj enkrat ali dvakrat obiščite tudi sami. Pravzaprav ne moremo dodati drugega kot obljubo, da boste gotovo uživali. Če boste ujeli sulca, še toliko bolj! Prizadevnim članom RD Radovljica pa čestitke, vaš trud je še kako viden!

*Besedilo in fotografije:
Jure Ušeničnik*

Zahvala

V deseti številki glasila Ribič je bil objavljen članek avtorja Jureta Ušeničnika z naslovom Nazaj k ribiškim koreninam, v katerem je opisal rečico Rašico. Vselej smo poudarjali, da je to sicer kratka kraška reka, a ne glede na težjo dostopnost zelo lepa za ribolov. Pomembna je kakovost in ne količina; v vodi so tudi lepi primerki rib, za dober ribolov pa se je treba zelo potruditi, saj ga ne ponuja na pladnju. Vse to je potrdil in opisal tudi avtor v svojem obširnem in realnem zapisu, za kar se mu najlepše zahvaljujem.

*Vojko Štanfelj,
predsednik RD Ribnica*

Nekaj ribiških dni v oktobru

Moj ribolov na začetku letošnjega oktobra ni bil posebno uspešen, je bil pa precej raznolik. Že dolgo namreč nisem v dobrem tednu lovil na tako različnih tipih vodá kot tokrat. Čeprav sem z izkupičkom zadovoljen, pa se kakšne ribice več ne bi branil. To velja predvsem za mojo tokratno morsko izkušnjo, kjer vso noč nisem dočakal niti enega samega resnega prijema. Menim pa, da se bom na obalo vrnil že v kratkem in morda me moja orada še vedno čaka.

Klen iz bistre vode (2. oktober 2015)

Ponj sem moral kar trikrat; dvakrat neuspešno in tudi v tretje ni bil iz tiste kategorije, ki sem si jo želel. Prvič sem imel pregrob pribor za izredno nizko in čisto vodo, drugič preveč finega, ker je voda med tem zaradi dežja malo narastla in moja obtežitev v obliki drobnega prodnika nisem držala dna, kot bi si želel. Vabo mi je prehitro zaneslo pod breg. To ne bi bilo nič napačnega, če bi le breg bil pravi. Nasprotni bi bil veliko boljši, saj se je tam zadrževala večina ciljnih rib.

Naslednjič sem vzel svojo palico Nash transformer combo carp, dolžine 2,8 m. Voda je ponovno upadla in se umirila. Obtežilnik v obliki svinčene kroglice na debelejšem laksu je bil ravno pravi, da pri padcu v vodo ni povzročal prevelikega hrupa. Svinčene obtežilnike z luknjo po sredini sem pred leti začel nizati na laks, na vrhu katerega naredim zanko, kar mi omogoča enostavno pripenjanje na karabinček, namenjen pripenjanju krmilnikov ali pa plovcev za angleški način ribolova. Tak obtežilnik lahko hitro zamenjam z lažjim ali težjim, ne da bi podiral navezo in jo potem vezal ponovno.

V poznem popoldnevu sem se sklonjen previdno prebijal skozi goščo proti ribolovnemu mestu. Nizka in bistra voda ter pozorne ribe mi niso dovoljevale nobene sproščenosti in neprevidnosti. Že ob najmanjši nepazljivosti je katera od rib odplavala stran. Skoraj nemogoče je bilo mimo vode hoditi neopažen. Za drevesom pred širšim tolmunom sem odložil nahrbtnik in si sestavil palico. Za vabo sem uporabil posebno aromatično in hranljivo testo, v katerega sem skrtil trnek. Najprej sem s fračo previdno nastreljal v vodo nekaj drobnih briketov, namenjenih prehrani krapov, in nekaj za lešnik velikih kroglic testa. Vodni tok jih je zanesel naravnost v območje ribolova. Na tak način sem poskušal pripraviti k hranjenju katerega od večjih klenov, ki domujejo v tolmunu in okolici.

Počakal sem približno petnajst minut potem pa sem karseda previdno ribam ponudil še vabo s trnkom. Nisem se smel preveč izpostaviti, obenem pa sem želel že v prvo zadeti želeno mesto. Struga je nekako po sredini pokrita le s svetlim prodom, levo in desno pa z listjem, algami in temnejšim kamenjem. Vabo sem želel položiti v svetli del in ker je od podlage temnejša, bi poleg z vonjem izstopala še z

videzom. Žal mi ni uspelo v prvo, a sem jo v vodi vseeno pustil pri miru kakih dvajset minut. Potem sem jo previdno povlekel ven in se pripravil na nov predložek. Šele v tretjem poskusu mi je vaba padla tja, kamor sem želel. Potuhnil sem se za drevo in preostalo mi je le čakanje. Upal sem, da je v vodo zmetana krma zadišala večjim klenom. Obrasla brežina mi je omogočala, da sem v zaklonu dreves s pomočjo polaroidnih očal opazoval dogajanje v tolmunu. V okolici podrtega drevesa je ob drugih ribah krožilo nekaj krepkih klenov. Moja vaba je bila v neposredni bližini in prepričan sem bil, da so še kako dobro zaznali njen padec na dno. Kazali so namreč znake porajajoče se nervoze, značilne za ribe, ki se obotavljajo s prijemom, obenem pa jih je strah, da jim konkurenca izmakne zalogaj. Še bolj sem se potuhnil k palici in pozorno opazoval njen vrh, pa tudi ohlapni laks, saj je pogosto na njem mogoče videti prijem ribe, še preden se zatrese vrh palice. To je še posebno značilno za klenove prijeme, pri čemer se laks najprej večkrat na kratko napne in popusti, preden se zakrivi vrh palice, ki se tudi sam pred tem lahko večkrat narahlo zatrese. Ko se je opisano začelo dogajati, sem vzel palico v roke in dodal nekaj laksa. Ko se je ponovno napel,



Takole skrit za drevesom sem čakal, da bi se zatresel vrh palice. Medtem je nekaj večjih klenov plavalo v okolici podrtga drevesa ob nasprotnem bregu.

V igri živcev je prvi popustil ta temen lepoteč. Njegovi večji sorodniki so se potem časno potuhnil.



Hranljivo, aromatično testo je odlična vaba za večjega klena. Dobro se izkaže tudi v prihajajočem zimskem času.



Mala svinčena kroglica ob padcu v vodo ne povzroča večjega hrupa. Težo obtežilnika izbiram glede na razmere; če le-te dovoljujejo, lovim tudi brez.

krapov je navadno mogoče prevarati s kupčkom dišeče krme, v kateri je trnek z vabo. Tokrat sem za spremembo sestavljal dve pravi kraparici, navezal sistem z obtežilnikom in predvrnico s trnkom, v zemljo zapičil palici s piskačema in si pripravil boljše. Ob tej priložnosti sem uporabil dve vrsti: kupljene 20 mm, dokaj cenene oz. s krepkim popustom, in boljše lastne izdelave, premera slabih 18 mm. Predkrmil nisem, zanašal sem se na PVA-učinek in sprotno krmljenje. Ker so boljše moje izdelave slabo prenašali let po zraku in so se, katapultirani s pomočjo kobre, večinoma razpočili, sem jih nastreljal s fračo na bližnjo pozicijo.



Deževen dan na Koseškem bajerju



»Dežni« luskinar je nudil precej odpora, preden sem ga zajel v podmetalko.

sem brez obotavljanja zategnil. Nisem želel, da bi klen vabo pregloboko požrl in bi mu to lahko škodovalo pri odpenjanju s trnka. Po krajšem utrujanju sem ga spravil v podmetalko in na blazino za odpenjanje ter mu trnek izpulil iz spodnje ustnice. Lep, temno obarvan klen okoli kilograma ni bil iz skupine tistih večjih. Na mojo žalost je prvi izgubil živce in pobral vabo, njegovi starejši in večji kolegi pa so se za nekaj časa poskrili neznano kam.

Po krajšem občudovanju sem ga spustil nazaj. Do mraka ni bilo več prijemov, zato sem se odpravil domov. Po napovedi naj bi naslednji dan deževalo. Zato sem se odločil, da bom lovil na ribniku.

Palica se je izkazala za primerno, čeprav je močnejša in bi raje videl kako 40-gramsko (moja ima težo meta nekje okoli 70 g), izstopala pa je z dolžino, ki sem jo za to priložnost priredil (odstranil 50 cm dolg vmesni del) s 3,3 na 2,8 m. Krajša različica je več kot idealna za manjše vode in za povsod, kjer je gosto rastje in imamo z daljšimi palicami samo težave, tvegamo pa tudi kako polomijado.

Deževen dan na ribniku (3. oktober 2015)

Pri meni dež zavzema prav posebno mesto. Če le ne lije preveč, grem zelo rad na ribolov. Pričakovanje prijema, medtem

ko dežne kaplje ropotajo po dežniku, je nekaj posebnega. Še posebno pa je takrat bolj malo obiskovalcev in ribičev, zato imam vodo bolj zase.

Tokrat pa so bila – nasprotno od mojih pričakovanj in kljub poštemu dežju – že zjutraj vsa tista mesta, ki sem si jih zamislil za ribolov, zasedena. Moral sem se zadovoljiti s srednjim lesenim pomolom. To je sicer dobro ribolovno mesto, le zaradi dokaj nizkih vej je treba biti previden pri metanju. Deževalo je neusmiljeno. S parkirišča sem moral prenesti opremo do lovnega mesta in če ne bi imel majhnega dežnika, bi bil presneto moker, še preden bi začel z ribolovom. V torbo (quiver) sem vstavil velik dežnik, na zunanjo stran pa dve ribiški palici in ročaj podmetanke. Drobnarije in vabe sem prenašal v nahrbtniku. Če kdaj, potem ob takih priložnostih vedno znova ugotavljam, da na ribolove nosim veliko preveč drobnarij.

Na prvem pomolu, kjer v neposredni bližini priteka v ribnik potok Mostec, je lovila skupina mladih ribičev. Zavzeti z ribolovom niso kaj dosti upoštevali dežja in so napeto lovili kar brez dežnika. Tako je, ko imaš 15 ali 16 let. Morda celo manj.

Zadnja leta lovim na Koseškem ribniku večinoma s pomočjo krmilnika. Nekaj

Ribolovne palice sem sestavljal kar pod velikim dežnikom (premer 3 m), ki je v takih trenutkih vreden vsakega evra, ki sem ga odštél zanj. Položen prek klopi na pomolu mi je nudil delovno-bivalni prostor, zaščiten pred dežjem, pa tudi pogledi.

Nekoliko so me motile veje jelš, zato sem s svojimi 3,9 m dolgimi palicami metal kar na pol kleče. Treba se je pač prilagoditi. Vse sem izpeljal uspešno in brez zapletov. Vabe so bile tedaj na dnu. Na bolj oddaljeni (kakih 40 m) poziciji je bil rumeni kupljeni bojlj sadnega okusa in nekaj polovic istih na PVA-traku. Na bližnji, oddaljeni kakih 30 m, pa je bil bojlj domače izdelave in PVA-vrečica, polna enakih celih in zdrobljenih z dodatkom briketov, posebej namenjenih prehrani krapov. Okoli omenjenega sem s fračo izstrelil kakih 20 bojljev, s kobro pa podobno količino na bolj oddaljeno pozicijo. To je bila vsa moja strategija. Če bi ribe priplavale mimo, prijem ne bi smel izostati. Mesto samo je kar dobro in občasno daje dobre ribe. Za letos sicer ne vem, saj nisem najboljši na tekočem z informacijami, ker sem lovil le nekajkrat.

Sedeč na klopi sem opazoval vodno gladino, na katero so padale dežne kaplje, in svoj laks, ki je od vrha palice ohlapno izginjal v vodo. Klopce so sicer primerne

za krajši oddih, za dolgo sedenje pa so precej neudobne, zato sem se od časa do časa, ko je dež za trenutek oslabil, po potki prehodil nekaj metrov gor in dol. Obenem je to del strategije, imenovane *daleč od palic*. Velikokrat se mi je že zgodilo, da je krap prijel, ko nisem bil neposredno ob palicah. Čas je mineval, dež pa ne, ribe so bolj kot ne mirovale. Mirno je bilo tudi pri drugih ribičih, saj kolikor sem mogel opaziti, nihče ni nič utrujal. A kaj bi se vznemirjal; na ribolovu preživet dan je že sam po sebi vreden zlata.

Po kakšnih dveh urah popolnega mirovanja se je moj piskač oglasil s kratkima



Uporabil sem dve vrsti bojlijev. Na levi so kupljeni sadne okusa, desno moje lastne izdelave.

pi-pi, visek pa se je malo premaknil in za trenutek zastal. Potem pa je riba potegnila tako silovito in se znova ustavila, da je malo manjkalo, pa bi imel okoli tuljave kolesca pravo sračje gnezdo. Od silovitega potega se je tuljava potem, ko se je riba nenadoma ustavila, obrnila še enkrat ali dvakrat (preveč odprt prosti tek na kolescu!), kar je pomenilo nekaj laksa na tleh. Skoraj hkrati pa je znova silovito potegnila, v trenutku pobrala ves višek laksa na tleh, ga napela in začela obračati tuljavo. Piskač je piskal na ves glas. Vse to se je zgodilo v tistem kratkem času, ki sem ga potreboval, da sem skočil do palice.

Jezni krap luskar, težak kakih 5 kg, se je resno upiral le prvih nekaj minut, potem pa popustil in kaj kmalu se je znašel v podmetalki. Pobral je kupljen, cenovno več kot ugoden bojli. Postopek krmljenja in nastavljanja vabe, kot sem opisal, sem še nekajkrat ponovil, vendar je bil tisti krap edini, ki je tisti dan plaval mimo mojih vab. Zvečer sem se zadovoljen odpravil domov. Dež je namreč ponehal; oprema, predvsem dežnik, se je povsem posušila. Poklepetal sem z nekaterimi znanci in izvedel marsikaj novega in zanimivega, ujel pa sem še lepega krapa. Ko bi se le tako končal vsak ribolovni dan.

Še malo soli (z 8. na 9. oktober 2015)

Vreme moji želji, da bi šel loviti na morje, kar nekaj časa ni bilo naklonjeno. Padajoč

zračni tlak, predvsem pa severovzhodnik in burja so dejavniki, zaradi katerih najraje ostanem doma. S težkim srcem, seveda. Čakanje na idealne ribolovne razmere se lahko precej zavleče. Pred leti, ko sem zaradi drugih obveznosti lahko lovil zgolj ob koncu tedna, sem večkrat doživel take stresne okoliščine, ko zaradi vremena tudi po ves mesec nisem mogel na ribolov. Krivec pa je bila burja, ki je, kot bi se igrala z menoj, začela rahlo pihati v četrtek, do sobote pa se okrepila do take mere, da ni bilo smiselno loviti, še posebno ne iz mojega gumenjaka. Potem je v nedeljo zvečer ponehala in se spet pojavila konec na-



Predkrmil nisem. Zanašal sem se na učinek PVA in sprot-no krmljenje ribolovnega mesta.

slednjega tedna. In tako kakšen mesec. Kaj to pomeni zasvojenemu ribiču, sami dobro veste.

Tokrat sem kar nekajčasa na medmrežju spremljal vremensko napoved in podatke o gibanju zračnega tlaka. Kazalo ni nič dobrega, potem pa se je pojavil obet v obliki rahlo naraščajočega zračnega tlaka, burja naj bi v petek oz. s četrta na petek celo ponehala. Adrenalin je poskočil; seveda sem moral zagrabit priložnost.

Drobnega pribora imam še povsem dovolj, za vabe pa sem tokrat za pokušino uporabil dehidrirane naravne vabe firme Dynabaits. Večinoma na morju uporabljam sveže vabe, od katerih morda še največji del odpade na kalamare pa kruh, kostne črve, ribje meso in podobne.

Na dehidrirane vabe sem tokrat lovil prvič in zelo me je zanimalo, kako se bodo izkazale – ne samo pri ribah, ampak tudi, kakšne bodo v primerjavi s svežimi vabami. Zdi se idealna rešitev, saj jih imamo vedno na voljo in se ob pravilni hrabi tudi potem, ko vrečko enkrat odpremo, ne kvarijo hitro. Vsaj toliko časa ne, dokler do njih ne pride vlaga. Želena količina, recimo bibijev, vzamemo iz vrečke in jih enostavno namočimo v morski vodi. Po kake pol ure so že precej podobni svežim in z njimi lahko lovimo. Podobno koristne so tudi v tekočini konzervirane vabe. Seveda dajem prednost svežim; nekatere lahko z malo truda naberejo kar na obali ob oseki, če pa iz katerega koli razloga ne moremo do njih ali jih tudi ne moremo

kupiti, so tako ali drugače konzervirane idealna rešitev.

Moj izbor vab sem omejil na pakete bibijev, vrečko mini bibijev, vrečko črvov iz peska (Lugworm, *Arenicola marina*; vir Wikipedia) in vrečko mini sipic. Nekaj sem jih izbral in jih razdelil na dva dela: enega sem v plastični posodi namočil neposredno v morsko vodo, drugo polovico pa sem dal ravno tako v morsko vodo, ki sem ji pred tem dodal *hydro ink* (Sticky baits) in kapljico arome *squid* in *octopus* (Rod Hutschinson) ter ščepec *Squid & octopus* prahu (Solar). Medtem ko so vabe vpijale tekočino, sem pripravil palico. Pravzaprav ni bilo treba kaj po-



Dehidrirane vabe je dobro imeti s seboj. Ob morebitnem pomanjkanju sveže vabe pridejo zelo prav. Po potrebi jih hitro pripravimo za uporabo tako, da jih za nekaj časa pomočimo v morsko vodo, ki ji lahko dodamo kapljico primerne arome.

sebnega pripravljati, ker sem imel že vse navezano. Le sestavil sem jo, potem pa pač počakal tiste pol ure. Teleskopke so izredno praktične, še posebno takrat, ko se moramo na hitro premakniti z enega mesta na drugo. Kar pa zadeva transportne dolžine, v primerjavi s tridelnimi le malo pridobimo, saj je le-ta skoraj enaka. Tudi tehnologija in kakovost izdelave zdajšnjih teleskopk sta na povsem drugi ravni, kot je bila pred leti; zdržijo vse napore, strese in sile, ki se sprostijo pri metih na daljavo.

Na trnek sem postavil mini bibija in ga vrigel kakih 60 do 70 m daleč v morje. Bibi je dajal kar dober vtis. No, morda je bil v primerjavi s svežim nekoliko mehkejši, a vsekakor uporaben. Burja še vedno ni ponehala, pihala mi je naravnost v glavo, a predvideval in upal sem, da bo z nočjo ponehala. Palico s piskačem sem naslonil na skalo, nanjo pa položil ribiško palico. Začasno sem uporabil zgolj eno palico od dveh, ki sem ju imel s seboj. Drugo sem dodal nekoliko kasneje, ko so se

zmehčali še črvi iz peska. Ciljna riba je bila orada, zato sem odprl preklopnico na kolescu. Da laks ne bi nenadzorovano padal s tuljave, sem ga zataknil pod elastiko na palici. Ko orada prime, ne čuti nobenega upora in se povsem preda pojedini. Kaj posebnega nisem pričakoval, a glede na rek o kmetu in njegovem krompirju se lahko zgodi marsikaj.

Kasneje sem nekoliko stran dobil soseda, po registrski tablici na njegovem avtu sodeč domačina, kar je bil dober znak, saj to pomeni, da je na tem predelu mogoče kaj ujeti, sicer domači ribiči ne bi lovili tod. Imajo veliko prednost, ker lahko vsak dan ribarijo nekaj ur in tako jim pravi dan zlepa ne uide. Po dveh urah je obupal, pospravil palice in odšel, jaz pa sem ostal še kako uro, potem pa sem se preselil v Portorož na pomol Droge, ki ima ugodno lego in nudi precej zavetja pred burjo.



Dehidriran bibi (levo) in bibi, ki je bil pol ure v vodi. Desno je bibi na trnku; tokrat ga žal niso napadle orade. Morda naslednjic ...



Sončno jutro v Portorožu. Žal sem moral prenehati z ribolovom in oditi domov. Vse pa je kazalo, da bi bil ribolov čez dan verjetno uspešnejši in manj naporen.

Na trnek sem tokrat postavil večjega bibija, na drugega pa tri mini sipice, ki so se napile prej opisane omake. Vse je zelo dobro dišalo. Nekateri bi rekli tudi smrdelo – odvisno, kako gledamo na zadeve. Palici sem postavil na doma narejeno stojalo. Morje je bilo skoraj mirno, burja je oslabela.

Razen redkih sprehajalcev je bil pomol skoraj povsem pust. Okoli polnoči je prispel še en ribič, ki je ujel lepega ugorja, preostalega pa nič. Noč je bila očitno bolj za plenilke in manj za orade in podobne ribe, saj nisva imela nobenega prijema. Precej pred jutrom je odšel, prej pa je poskušal srečo še pri sipah.

Zjutraj je sonce posijalo že zgodaj, na pomol je prišel še en ribič iz Ljubljane. Zelo verjetno je izbral boljšo možnost in se odločil za dnevni ribolov, pričakala pa ga je tudi plima. Ali je bilo kaj iz tega, ne vem, ker sem ob devetih končal z ribolovom. So pa bile razmere bolj naklonjene ribolovu.

Krompirja tokrat ni bilo, ne malega, ne velikega, le nekaj soli. O kmetu in pameti pa drugič, zelo verjetno že čez štirinajst dni. Če ne bo burje.

*Lenart Levičar Bahtijari
lenart.bahtijari@t-2.net*

LOV RIB S PLOVCEM

62. SVETOVNO PRVENSTVO V LOVU RIB S PLOVCEM, RADEČE –

Našim sektor

Med zasavsko-posavskim hribovjem si svojo pot utira reka Sava in daje značilno podobo pokrajini ter na svojevrsten način povezuje ljudi, ki živijo ob njej. Tudi tokrat je združila krajane občin Radeče in Sevnica, ki so s skupnimi močmi pripravili 62. Svetovno člansko prvenstvo (SP) v lovu rib s plovcem (LRP) 2015 in se znova potrdili kot uspešni organizatorji največjih ribiških tekmovalnih dogodkov na svetu.

Marljivi radeški in sevnški ribiči – na čelu z zanesljivima delovnim predsednikoma RD Brankom Zeličem in Sandijem Kosmačem – so zavihali rokave in zagotovili vse potrebno za izvedbo letošnjega SP LRP za člane, na katerega se je prijavilo 37 držav. Slednje so nastopile s po petimi nastopajočimi in preostalimi rezervnimi tekmovalci. »Rezervisti« so v večini primerov zamenjali najslabše uvrščenega tekmovalca prvega finalnega dne, če se vodstva reprezentanc le niso odločila drugače.

Večina reprezentantov je dopotovala v Slovenijo že pet dni pred finalnima dnevoma SP, kar dovoljujejo tekmovalna pravila najvišje svetovne tekmovalne organizacije FIPS-ed. Reprezentance so v dnevno izžrebanem tekmovalnem prostoru – boksu začele s treningi na Savi v Vrhovem (Radeče) in Orehovim (Sevnica), da bi čim bolj spoznale rečno dno in predvsem vrste rib, kar je zelo pomemben dejavnik uspešnega nastopa.

Našo državno reprezentanco je sestavljalo šest prvovršenih tekmovalcev, ki so si izborili mesto v njej na lanskem članskem DP LRP. Trenerja in vodjo reprezentance izbira tekmovalna komisija (TK) pri RZS. V pripravljalnem delu naše ekipe je bilo opaziti enotno timsko delo v želji doseči čim višjo uvrstitev v finalnem delu prvenstva. Po vsakodnevem spremljanju ulova naših in predvsem gostujočih reprezentanc, ki sta ga skrbno spremljala pomočnik trenerja Matjaž Mesarič in delno vodja naše reprezentance Branko Novak, je po končanem treningu sledila primerjalna



Claudio Mateoli, predsednik FIPS-ed, je slovesno razglasil uradni začetek SP Radeče – Sevnica 2015.

Zanimivo

Vsakodnevni žreb je v petih sektorjih (A, B, C, D in E) določil deset krajnih možnih prednostnih startnih mest. Dvodnevni žreb je tako določil skupno dvajset najbolj zelenih lovnih mest. Sloveniji ni dodelil niti enega! Deležne pa so jih bile prvovršene reprezentance letošnjega SP. Nam žal ostane le več sreče prihodnjic ...

ska zmaga, Italiji ekipna



Reprezentanca Slovenije je dosegla svojo najvišjo uvrstitev. Stojijo (z leve): Božo Irgolič, Žiga Pavlič, pomožni trener Matjaž Mesarič, vodja Branko Novak, Jernej Ambrožič, čepijo (z leve): Aleks Mesarič, trener Gusti Prelog, Dejan Petakovič in Mitja Kmetec.



Na sevniški trasi je naš najmlajši in najuspešnejši tekmovalac letošnjega SP Aleks Mesarič osvojil prvo slovensko sektorsko zmago za nacionalno reprezentanco.



Ekipa Italije je s 3,5 točke prednosti osvojila naslov svetovnih prvakov.



Najuspešnejši ribiči v LRP na svetu so (z leve): drugo mesto Tamas Walter (Madžarska), svetovni prvak Jurij Siptsov (Rusija) in tretje mesto Alan Scotthorne (Anglija).

analiza doseženega rezultata v povezavi z drugimi pomembnimi dejavniki. Ob sodelovanju Mesariča in Novaka jo je v pogovoru s tekmovalci vodil glavni trener Gusti Prelog. Primerjavi vsakodnevnih doseženih rezultatov nasprotnih ekip je pri naših spodbudilo dodatno željo stopiti na eno od najvišjih treh stopničk, kar je bila glede na prednost domačega terena povsem realna želja naših reprezentantov in vseh nas, ki smo spremljali dogajanja pred samim začetkom SP. To lahko podkrepimo z dejstvom, da so naši fantje dva dni pred začetkom finala v svojem izžrebanem boks tako rekoč z ramo ob rami v času štirih ur (kolikor traja tudi samo tekmovanje) dosegli izjemne teže ulovljenih rib: Žiga Pavlič (krajno mesto) 16.050 g, Mitja

Kmetec 13.200 g, Božo Irgolič 14.020 g, Jernej Ambrožič - Ambro (sredina boksa) 22.130 g, Aleks Mesarič 12.840 g in Dejan Petakovič (zgornji krajni) 20.200 g rib. (op. p. krajna pozicija pomeni prednostno startno tekmovalno mesto, saj ribe z ene strani nemoteno »obiskujejo« tekmovalca.) Zato se ni čuditi dejstvu, da je bila naša ekipa deležna pozornosti številnih tujih »vohunov«, ki so želeli še kaj dodatnega ugotoviti in sporočiti svojim ekipam. To je navsezadnje priznanje naši trenutni vrednosti na svetovnem prizorišču športnega ribolova. Na njem imajo pomembno vlogo razvite države s svojimi dosežki pri sestavi zahtevne krme za privabljanje rib in izdelavi vsako leto tehnično bolj izpopolnjene tekmovalne opreme. Zato so sicer korak

pred drugimi državami, med katerimi je žal tudi Slovenija, toda to ne pomeni, da so nepremagljive.

Pred začetkom finalnega tekmovanja SP je potekala slovesnost ob odprtju s skrbno pripravljenim kulturnim programom, v katerem so sodelovale lokalne kulturne skupine v družbi priznanih glasbenikov. Nebo sta preleteli tudi letali 15. polka SV iz Cerkelj ob Krki in dodali svoje prazničnemu vzdušju ob ribiškem domu RD Radeče.

Na govorniškem odru je prisotne nagovoril pokrovitelj SP, gospod Tomaž Režun, župan Občine Radeče, za njim pa predsednik FIPS-ed Claudio Matteoli, poslanca DZ R Slovenije Matjaž Hanin in Tomaž Lisec, župan Občine Sevnica Srečko Ocvirk,

Naši reprezentanti so povedali

Aleks Mesarič: »Z izčrpno pomočjo trenerja Gustija, pomočnika Matjaža, vodje Branka ter mojih sotekmovalcev sem na pripravljajnih treningih izpopolnjeval svoje znanje. Drugi tekmovalni dan mi je uspel sanjski nastop v Sevnici, ki me je izjemno osrečil. Vsem se iskreno zahvaljujem za pomoč na mojem prvem članskem nastopu najvišjega svetovnega ranga, ki ga ne bom nikoli pozabil.«

Mitja Kmetec: »Slovenska reprezentanca je dosegla soliden rezultat. Z malo sreče bi lahko segli tudi po medalji. Že na treningih smo pokazali, da lahko konkuriramo najboljšim. Razlika med dobrim in odličnim rezultatom na SP je tudi v kančku sreče. Upam, da se nam z dobrim delom celotne reprezentance v bodoče to posreči!«

Žiga Pavlič: »Vzdušje v ekipi je bilo super! Med seboj smo sodelovali, si pomagali, svetovali in skupaj načrtovali taktiko finalnih nastopov. Delovali smo enotno. Trener, pomočnik trenerja in vodja reprezentance so poskrbeli, da smo imeli vse potrebno za uspešen nastop. Na koncu smo dosegli najboljši rezultat v zgodovini Slovenije in z malo več sreče bi osvojili celo medaljo. Vsi smo dali vse od sebe in korektno zastopali barve Slovenije.«

Jernej Ambrožič: »Za tekmovalje na domači trasi se je naša ekipa dobro pripravila, pričakovanja so bila velika. Z borbenim nastopom smo dosegli odlični rezultat. S svojim nastopom pa nisem zadovoljen in sem razočaran.«

Božo Irgolič: »Izjemno vzdušje, izjemne priprave naše reprezentance! Znam loviti

ribe, a tokrat na zelo slabem startnem mestu višje žal ni šlo. Z Ambrom nisva bila deležna niti kančka sreče ob žrebu startnih mest. Vsem mojim sotekmovalcem iskreno čestitam za dosežene rezultate.«

Dejan Petakovič: »Cilj mojega prvega reprezentančnega nastopa zadnjega finalnega dne na radeški trasi je bil doseči mesto med prvo deseterico tekmovalcev v sektorju. Doseženega drugega mesta sem izredno vesel. Ob tem naj povem, da je imel Anglež Alan Scotthorne za ulovljenim, kakih 5 kg težkim krapom (prava redkost je prijem tako težke ribe med povprečno 300 gramskimi ribami na radeški trasi) veliko sreče, da me je na koncu premagal. Že komaj čakam naslednje SP, če se mi le uspe uvrstiti nanj. Vzdušje v reprezentanci je bilo fenomenalno, hvala vsem, ki ste k temu pripomogli!«

Gusti Prelog: »Na letošnjem SP sva se z Brankom Novakom odločila, da



Veliko prostovoljnega dela je opravila ena od sodniških skupin na radeški trasi.



Sodniška ekipa, ki je uspešno opravila dvodnevno sodniško delo na trasi RD Sevnica in si zasluži priznanje.

predsednik RZS dr. Miroslav Žaberl, predsednik RD Sevnica dr. Sandi Kosmač ter predsednik RD Radeče in organizacijskega odbora SP Brane Zelič. Vsi so izrekli veliko priznanje RD Radeče in Sevnica, ki sta tudi tokrat s svojim prizadevnim delom in profesionalno organizacijo dogodka pomembno prispevali k prepoznavnosti našega ribištva in lepote slovenskih voda, pa tudi k prepoznavnosti Radeč, Sevnice in Slovenije kot prijazne in gostoljubne dežele ter slovenskih običajev. Tudi s pomočjo slovenskega ribištva se tekoje dobre povezave in sodelovanje z lokalno skupnostjo in z narodi po svetu.

Začelo se je zares

Za tekmovalca se tekmovalje začne s samim začetkom žrebanja startnega mesta, saj mu v večini primerov lahko prinese nekaj prednosti pri dosegu končnega rezultata. Take sreče je bil prvi tekmovalni dan deležen večkratni svetovni prvak v LRP, Anglež Alan Scotthorne, ki je na trasi v Orehovem (Sevnica) v sektorju A startal na prednostnem – krajnem

startnem mestu (št. 1) in z doseženo težo 9.149 g ujetih rib prepričljivo opravil z nasprotnimi tekmovalci v omenjenem sektorju, kjer je tekmoval tudi naš Mitja Kmetec. Mitja se ni dovolil zмести neugodnemu žrebu, saj je na startni št. 24 s težo 4.610 g ujetih rib osvojil četrto mesto in razveselil številne slovenske gledalce. V omenjenem kraju se je Mitju z lepim dosežkom v sektorju B na sredini tekmovalne trase pridružil naš reprezentant Žiga Pavlič, ki je s težo 5.139 g rib zasedel solidno šesto mesto in s tem dosežkom dodal piko na solidnemu izkupičku točk naše reprezentance.

V Vrhovem, na obronku Radeč, sta se za čim boljše uvrstitev med svetovno konkurenco borila Božo Irgolič in naš najmlajši, dvajsetletni reprezentant Aleks Mesarič, v ločenem sektorju E v mestu Radeče pa je tekmoval Jernej Ambrožič - Ambro.

Trenutno najuspešnejšega pomurskega tekmovalca iz RD Radgona, Boža Irgoliča, je tokrat obšla sreča pri žrebu, saj mu je v sektorju C, ki je imel tudi krajno tekmovalno mesto, namenil startno št. 16. Božo

je s težo 4.500 g rib osvojil petnajsto mesto in bil vidno razočaran.

V sosednjem sektorju D je Aleks Mesarič na startni številki 10 ujel 8.749 g rib in osvojil sedmo mesto, kar je bila za našega debitanta v slovenski članski reprezentanci v LRP lepa spodbuda za nedeljski zaključni nastop.

Podobna usoda žreba kot Irgoliča je v sektorju E doletela našega, zadnjih let najuspešnejšega tekmovalca DP LRP, Jerneja Ambrožiča, ki je na startnem mestu številka 32 ujel 7.781 g rib in dosegel le osmo mesto v sektorju, kar je bilo zanj in za slovenske navijače razočaranje prvega tekmovalnega dne.

Slovenija je na prvem finalnem dnevu SP s težo 30.779 g ujetih rib prejela skupno 40 negativnih točk (NT) in zasedla trinajsto mesto med 37 udeleženkami letošnjega SP.

Prvi dan prvenstva so povedli Italijani z 12 prejetimi NT in težo 48.788 g ujetih rib, pred Čehi (19 NT in težo 46.276 g) ter Španijo (19 NT in težo 43.696 g).

Na zadnjem finalnem dnevu je naš mla-

tekmovalci sami izberejo hrano za privabljanje in vabo za lov rib. Menim, da je bila odločitev pravilna. Ulovi rib na treningih, tako v Sevnici kot Radečah, so bili na zadovoljivi ravni. Vsi tekmovalci so prizadevno trenirali s ciljem uloviti čim več rib na treningih, po katerih smo glede na posamezni boks na določeni startni številki po končanem treningu analizirali dogajanja in končni dosežek dnevnega ulova. Z doseženim rezultatom na SP sem zelo zadovoljen, saj je to najvišja slovenska uvrstitev na nacionalnih SP. V primeru, da bi nam bil prvi finalni dan žreb bolj naklonjen, bi lahko bili v samem vrhu.«

Branko Novak: »Z rezultatom sem zadovoljen, manjka pa medalja. Realno bi jo lahko osvojili in tudi vem, zakaj je nismo. Vsem, ki so nam pomagali, se iskreno zahvaljujem. Sledi analiza, s katero bomo strnili dogajanja na SP 2015.«

Za prijazno pomoč se zahvaljujemo sponzorjem, ki so bili:

generalni sponzor:
Občina Radeče

preostali sponzorji:

Občina Sevnica,
RZS Ljubljana,
Steklarna Hrasnik,
Petar sport Brežice,
M&M International, d. o. o., Radeče,
Pivovarna Laško,
Kmetija Sinkovič Blanca,
Kmetija Simončič Radeče,
Gostišče Strnad - Nataša Pečnik, s. p.,
Apnenec, d. o. o., Zidani Most,
Steklarstvo Helena Vučajnk, s. p., Krško.

di nadarjeni tekmovalac Dejan Petakovič prvič nastopil v članski reprezentanci. Zamenjal je zadnje uvrščena tekmovalca prvega tekmovalnega dne in v sektorju D s težo 13.960 g rib dosegel odlično drugo mesto na startni številki 14. Dejan je zaostal le za najboljšim tekmovalcem Anglije, Alanom Scotthornom, in doživel spontan aplavz prisotnih gledalcev na radeški trasi v Vrhovem. Žiga Pavlič je s težo 7.337 g rib na startni številki 11 v sektorju A z doseženim četrtem mestom še izboljšal rezultat prvega dne, Mitja Kmetec pa je s težo 11.512 g rib v sektorju C na startni številki 5 z doseženim četrtem mestom ponovil uspeh prvega tekmovalnega dne. Jernej Ambrožič je s težo 4.223 g rib na startni št. 36 z osvojenim dvanajstim mestom v sektorju E ponovno razočaran končal tekmovalje, ki mu tudi tokrat ni prineslo zelenega uspeha, ki ga od izjemnega tekmovalca pričakujemo Slovenci.

Na sevniški tekmovalni trasi je našemu najmlajšemu tekmovalcu Aleksu Mesariču na startni številki 26 s težo 7.494 g ujetih rib

v sektorju B uspelo osvojiti prvo mesto in kot prvemu Slovincu premagati vse svoje tekmece na nacionalnem SP LRP. Za doseg zgodovinskega slovenskega rezultata je bil bučno nagradjen z aplavzom prisotnih gledalcev ob reki Savi v Orehovem.

Z omenjenimi uspešnimi tekmovalnimi nastopi zadnjega finalnega dne je naša ekipa s prejetimi 23 NT osvojila spodbudno četrto mesto in se na lestvici doseženih rezultatov držav udeleženk s trinajstega mesta (doseženega prvi dan) s skupnim dvodnevним izkupičkom 63 NT povzpela na končno deveto mesto, kar je najvišja slovenska uvrstitev v tej tekmovalni panogi na nacionalnem SP. Slovenijo je le za eno NT prehitela osmouvrščena Španija, Rusija s svetovnim prvacom v posamični razvrstitvi, Jurijem Siptovim, pa je za dve točki zaostala za našo ekipo in pristala na desetem mestu.

Naslov svetovnih nacionalnih ekipnih prvakov je s prejetimi 37 NT osvojila Italija pred drugouvrščeno Madžarsko (40,5 NT) in tretjeuvrščeno Anglijo, ki je prejela



Aleksa Mesariča je ob dosegu zgodovinskega slovenskega prvega mesta v sektorju zadovoljno objel njegov oče in dolgoletni trener.

46,5 NT. V posamični konkurenci razvrstitve najuspešnejših tekmovalcev na svetu so se na bregu Save v Radečah in Sevnici »udarili« priznani tekmovalci, ki so že posegli po najvišji lovorički. Med njimi ni manjkalo zvenceh imen, kot so Alan Scotthorne in Will Raison (oba Anglija), Tamas Walter (Madžarska), naš srbski prijatelj in lanski svetovni prvak Goran Radović – Gica itn.

V dveh tekmovalnih dneh je Jurij Siptov s izjemnima zmagovalnima nastopoma prejel le dve NT (1+1) in s težo 36.936 g ujetih rib osvojil naslov svetovnega prvaka v LRP – člani. Drugo mesto je zaradi slabšega ulova (27.447 g), a istim številom negativnih točk osvojil Tamas Walter iz Madžarske. Z istim številom, dve NT, in še slabšo težo ujetih rib (24.343 g) je tretje mesto pripadlo Alanu Scotthornu, nehvaležno četrto mesto s prejetimi 4 NT in težo 26.390 g je osvojil Will Raison (oba iz Anglije), peti je bil Jurij Garaščenko s 4 NT in težo 17.080 g iz Ukrajine. Najuspešnejši



Glavni tehtalec rib, sodnik Dušan Škoda, je v družbi vrhovnega sodnika, predsednika RD Sevnica, Sandija Kosmača in preostalih spremljevalcev brez zapletov uspešno opravil zahtevno delo.

tekmovalac svetovnih prvakov iz Italije je bil Andrea Fini s 5 NT in težo 24.842 g, ki je osvojil šesto mesto, lanski svetovni prvak Goran Radović je s 5 NT in težo 20.260 g zasedel sedmo mesto itn. Tokrat je naš najuspešnejši posameznik Aleks Mesarič na 21. mestu zbral 8 NT in težo 16.243 g, Mitja Kmetec je z nekaj grami slabšo težo (16.122 g), a istim številom, 8 NT, osvojil 22. mesto, Žiga Pavlič je prejel 10 NT in s težo 12.476 g zasedel 40. mesto, Ambro je z 20 NT in težo 12.140 g rib pristal na 88. mestu. Božo Irgolič in Dejan Petakovič sta nastopila le po enkrat v finalnih tekmah in tako izpadla iz bojev za vidne posamične uvrstitve na letošnjem SP, kjer je vsak finalni dan nastopilo 185 tekmovalcev.

Ruski svetovni prvak Jurij Siptov je drugi ruski tekmovalac z osvojenim naslovom najuspešnejšega tekmovalca na svetu v LRP. Prvi naslov je za to velesilo na Nizozemskem osvojil Igor Potapov. Žal Slovenci še čakamo na junaka, ki mu bo to uspelo.

Naš strokovni štab na čelu s prizadevnim vodjem reprezentance Brankom Novakom, glavnim trenerjem Gustijem Prelogom in pomočnikom Matjažem Mesaričem je svoje delo uspešno opravil, kar smo lahko videli na treningu in na samem finalnem tekmovalju. Fantje so bili zelo delavni in disciplinirani pri skupnem načrtovanju izpolnjevanju nalog, ki so jih namenili cilju: doseči čim boljše uvrstitve na letošnjem SP.

Slovenci tudi tokrat nismo bili med prvimi tremi ekipami na svetu, smo pa osvojili najvišjo sektorsko in ekipno uvrstitev doslej. To pa je lepa vzpodbuda za nadaljnje delo v tej najstarejši ribolovno-tekmovalni športni panogi na svetu.

Besedilo in fotografije:
Jože Šmejc

KASTING

Kastingarji srebrni na Češkem

Od 9. do 13. septembra je potekalo svetovno prvenstvo v kastingu v mestu Hluboká nad Vltavo na Češkem. Prvenstva se je udeležilo 17 tekmovalk in 63 tekmovalcev iz petnajstih držav.

Ekipo slovenije so zastopali tekmovalci Dušan Stevanovič (RD Soča), Tomo Sotenšek (RD Tolmin), Tim Vrtačnik (RD Šoštanj). Vodja reprezentance sem



Dušan Stevanovič: trenutki ponosa in zmagoslavja

bil Bruno Zorko, pomočnik pa Mare Vrtačnik.

Tekmovanje je potekalo na letališču v slabih vremenskih razmerah (dež, veter, megla) in ob dobri organizaciji gostitelja češke ribiške zveze, mednarodne kastingške zveze (ICSF) in organizatorja češke kastingške zveze.

Najbolje se je izkazal in nas razveselil z medaljo Dušan Stevanovič, ki je v disciplini obtežilnik daljava osvojil srebrno medaljo. V disciplini obtežilnik natančnost je dosegel 11. mesto, v disciplini muha daljava 14., v disciplini obtežilnik - cilj 10., v disciplini multi cilj 18., v disciplini multi daljava 18. in skupno v peteroboju 4. mesto.

Prijetno nas je presenetil mladinec Tim Vrtačnik s 16. mestom muha - cilj - 29. mestom med 63. tekmovalci.

Svojo veteransko kakovost je z 21. mestom v disciplini muha daljava potrdil Tomo Sotenšek.

Vodja reprezentance:
Bruno Zorko



Slovenska kastingška reprezentanca v sestavi (z leve): vodja reprezentance Bruno Zorko, Mare Vrtačnik, srebrni Dušan Stevanovič, Tim Vrtačnik in Tomo Sotenšek.

UTRINKI S PODELITVE PRIZNANJ IN NAGRAD

Po poti

Slovesna podelitev priznanj in nagrad najboljšim udeležencem 28. Odprtega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2015 in 17. Državnega prvenstva v vezanju umetnih muh je letos potekala 6. junija v Gostišču Loka na bregu reke Krke v Novem mestu.

Uradni del prireditve se je začel z nagovorom predsednika Muharske vezalske komisije (MVK), Luke Hojnika. Nato je zbrane nagovoril Miroslav Žaberl, predsednik RZS, v imenu RD Novo mesto, letošnje gostiteljice prireditve, pa je zbrane pozdravil njen predsednik Djordje Vučković ter na kratko predstavil delo RD in revirje, s katerimi upravljajo. Z zanimanjem smo si ogledali tudi posnetek odlova in smukanja sulčjega para iz reke Krke za potrebe ponovne naselitve, na kar so kolegi iz Novega mesta še posebno ponosni.

Sledil je kratek opis prvenstva in ocenjevanja prispelih umetnih muh, ki ga je predstavil Saša Erlih, član MVK. Nagrade v obliki dnevnih ribolovnih dovolilnic za slovenske muharske vode so tudi letos prejeli najboljši trije v posameznih kategorijah prvenstva. Vsi nagrajenci so obenem prejeli tudi fotografijo svoje nagrajene umetne muhe na formatu A4. Podelitev je spremljala diaproyekcija nagrajenih muh. Ponovno velja pohvaliti zelo dober odziv RD in Zavoda za ribištvo, ki so v nagradni sklad poslali lepo število dnevnih ribolovnih dovolilnic. Absolutni zmagovalec prvenstva, Marko Milačić iz Srbije, je kot glavno nagrado prejel vezalski primež mojstra Draga Keržiča s pozlato in posvetilom.

Po podelitvi priznanj in nagrad so se nagrajenci udeležili skupnega kosila v restavraciji Gostišča Loka, kjer je čas hitro mineval ob prijetnem muharskem klepetu. Popoldne je sledilo še muharjenje na salmonidnem delu reke Krke, s katerim upravlja RD Novo mesto.

Ob tej priložnosti smo nekatere nagrajence povprašali, kaj menijo o tokratnem prvenstvu.

Matej Delak, stari znanec reke Krke, na kateri vsako sezono preživi precej muharskih dni, sicer pa tudi član RD Novo mesto, je bil zadovoljen z uvrstitvami, saj je letos pobral vsa prva mesta na državnem prvenstvu ter dve prvi in

tradicije in izročila

dve drugi na Odprtem prvenstvu. Vezati je začel že pred nekaj leti, lani je prvič poslal svoje umetne muhe na natečaj. Zelo ga tudi veseli, da so nagrade za najboljše vezalce v obliki ribolovnih dovolilnic. Pri ustvarjanju umetnih muh se sprosti, domišljiji in kreativnosti pusti prosto pot, razmišlja, raziskuje in izbira najprimernejše materiale za določen posnetek. S konceptom, ki si ga je zamislil za letošnje prvenstvo – v vseh kategorijah zvezati muhe na podlagi peresa gvinejske kokoši – je glede na odlične uvrstitve več kot očitno zadel v polno.

V preteklosti že večkrat nagrajeni vezalec **Rok Košmrlj** je bil zadovoljen z osvojenim drugim mestom na državnem prvenstvu v kategoriji suhih muh in

bil navdušen nad kakovostjo umetnih muh, prispelih na natečaj. Všeč mu je tudi sam natečaj in dejal je, da ne bi nič spreminjal, saj je vse izpeljano na zelo visokem nivoju.

Matjaž Moder, veteran natečaja (na prvem državnem prvenstvu pred sedemnajstimi leti je v kategoriji potezank zmagal s posnetkom miške), je letos dosegel drugo mesto na državnem prvenstvu v kategoriji ličink in mokrih muh ter tretje v kategoriji suhih muh. Zadovoljen je tudi z letošnjo uvrstitvijo. Povedal je, da zadnja leta sicer manj veže, a mu je vezanje umetnih muh za prvenstvo še vedno zelo velik izziv. Razočaran pa je nad splošnim stanjem v družbi in pravi, da bomo, če bo šlo tako naprej,

MVK se zahvaljuje vsem vezalcem, ki so letos poslali svoje vzorce na tekmovanje, RD in Zavodu za ribištvo Slovenije za dnevne dovolilnice, ki so jih prispevali kot nagrade najboljšim, osebju Gostišča Loka za gostoljubnost in pogostitev ter gostiteljici podelitve, RD Novo mesto, ki je vsem udeležencem po zaključku slovesne podelitve omogočila muharjenje na Krki. Iskreno čestitamo tudi nagrajencem, vse vezalce pa prijazno vabimo, naj se nam pridružijo na 29. Odprtem in 18. Državnem prvenstvu za najboljšo umetno muho 2016 in pokažejo svoje spretnosti v vezanju umetnih muh.



Štirikratni državni prvak Matej Delak (tretji z leve) v družbi uspešnih in nagrajenih domačih vezalcev Matjaža Modra, Vladimirja Mikca in Roka Košmrlja.



Zmagovalci Odprtih prvenstev Slovenije se že nekaj let vračajo domov s prestižno nagrado – ekskluzivno izvedbo muharskega primeža priznanega slovenskega izdelovalca pribora za vezanje umetnih muh in inovatorja Draga Keržiča iz Kranja.

naše muharske vode najverjetneje kmalu lahko gledali le še z brega in opazovali bogate tuje in domače bogatune, kako muharijo.

Še en veteran natečaja, letos tretje-uvrščeni državnega prvenstva v kategoriji realističnih muh, **Vladimir Mikec - Miki**, je bil zadovoljen z rezultatom. V pogovoru je obudil spomine na čase, ko so bili v ribiških trgovinah trnki z ušescem prava redkost, skalpi pa so bili po navadi kar iz petelinov z dvorišča kakega znanca. Tudi muharska literatura je bila takrat večini nedosegljiva, da o vezalnih nitih in preostalem specialnem materialu in priboru za vezanje ne govorimo. Želi si, da bi v prihodnosti v okviru RZS samostojno zaživel mladinski vezalski tabor, kjer bi se mladi muharji naučili osnov vezanja umetnih muh. Na tak način bi se ohranila in razvijala tradicija slovenske muharske šole, ki so jo s svojimi umetnimi muhami že pred desetletji začeli pionirji slovenskega muharjenja – še v časih, ko je bilo vezanje umetnih muh nekaj posebnega in skrivnostnega. Poudaril je tudi pomen samega natečaja. Na svetu je namreč kar nekaj vezalskih natečajev, nekateri so tudi z dolgoletno tradicijo, večinoma pa komercialni, ki jih podpirajo proizvajalci muharske in vezalske opreme. Večina jih po nekaj letih zamre, ko poidejo sponzorska sredstva. Prav zato je slovenski vezalski natečaj v svojem bistvu edinstven in zato še toliko pomembnejši, saj temelji na drugačni podlagi, pa tudi cilji niso komercialne, temveč vzgojne narave. Veseli ga, da se prvotni namen prvenstva nadaljuje in ohranja za prihodnje rodove vezalcev umetnih muh.

Denis Obad, član MKV

Fotografije:

Denis Obad in Luka Hojnik

LOV RIB Z UMETNO MUHO

DONAVSKO-JADRANSKI POKAL

Ekipa RD Mozirje tretja

Organizacijo letošnjega, že 6. prvenstva v lovu rib z umetno muho za Jadransko-Donavski pokal je tokrat prevzela Zveza za športni ribolov BiH (Sportsko ribolovni savez BiH). Od petka, 10. septembra, pa do nedelje, 13. septembra, je tekmovalce iz sedmih držav gostilo ribolovno društvo Neretva iz Mostarja, tekmovali pa so na reki Buni v srednjeveškem kraju Blagaj, ki je od Mostarja oddaljen vsega 12 km.

Reka Buna, pritok bolj znane Neretve, izvira prav v omejenem kraju, a izvir je posebnost, saj je eden najmočnejših kraških izvirov v Evropi: več kot 15 m širok, povprečni letni pretok pa znaša 43 m³ v sekundi. Izvir je pod kamnitim, več kot 200 m visokim previsom. Voda je izredno hladna, čista in je eno glavnih drstišč mehkostrukne postrvi. Ob samem izviru je bil zgrajen samostan, ki je sedaj lepo urejen muzej, ob reki Buni, v začetku njenega toka, pa je množica lokalov in restavracij z odlično ponudbo hrane in pijače. Stojnice ponujajo obilo lokalnih spominkov. Če boste kdaj potovali v tiste kraje, si je »vrela Bune« vredno pogledati.

Reka Buna se nekaj sto metrov od izvira, kjer je bila tudi tekmovalna trasa, prelevi v počasno in vijugasto kraško reko, polno majhnih in velikih rokavov, globokih tolmunov in počasi tekočih plitvih brzic, poraslih s travo in algami. Ob reki je še veliko ostankov vodnih koles za žage in mline, ki pa so v zelo slabem stanju in že dolgo ne opravljajo več svoje vloge. Od ribjega življa je največ mehkostrukne postrvi, nekaj je potočne in v zgornjem toku šarenke; predvsem slednje so vložene in namenjene športnim ribičem.

Na to pot so se iz Slovenije podale tri ekipe: RD Bohinj (Janez Cerkovnik, Miro Stare in Franc Jensterle), RD Mozirje (Janko Čeperlin, Josip Lastrič in Besim Jusič) in kombinirana ekipa Maribora (Renato Fijavž, Bojan Lukše, Drago Ornik in Miran Mesarec). Sobotni čas je minil v spoznavanju reke Bune



Reka Buna je počasi tekoča reka, zaraščena z vodnim rastlinjem.



Ekipa RD Mozirje v postavi (z leve) Besim Jusič, Janko Čeperlin in Josip Lastrič je osvojila tretje mesto.

in treningu na spodnjem delu reke. Že takoj po treningu smo spoznali, da bo tekmovalje zelo težko in zahtevno ter da v reki plava zelo malo rib in še to majhnih. Popoldan je po žrebu sektorjev gostitelj pripravil odprtje tekmovalja z

mimohodom in predstavitevijo prijavljenih ekip, kulturnim programom ter pogostitvijo. Tekmovalci pa smo že delali načrte in se pripravljali na sobotno tekmovalje.

Dopoldanski prvi del tekmovalja je prinesel našim eki-

pam odlično izhodišče: Bohinj na prvem mestu, Mozirje na drugem, med posamezniki pa Bohinjca Miro Stare peto mesto, Franc Jensterle šesto ter Josip Lastrič iz Mozirja deveto mesto. Opoldanski počitek s krepkim okrepčilom smo izkoristili za izmenjavo mnenj in podatkov o ribolovnih mestih ter pripravo taktike za popoldansko drugo tekmo. Tokrat naših ekip ni spremljala sreča in so nazadovale: sedmo mesto ekipe Mozirje in osmo ekipe Bohinja je bilo manj od pričakovanega. Svetla točka je bil Josip Lastrič, ki je po drugi tekmi prevzel vodstvo, Jensterle je nazadovao na osmo mesto, Stare pa na 21.

Nedeljska dopoldanska tekma je odločala, ali Slovenci lahko posežemo tudi po kakšni medalji. Obeti so bili zelo dobri. Ves trud in vztrajnost sta se poplačala. Ekipa Mozirja je odlično prestala pritisk drugih ekip in zasedla končno tretje mesto. Tudi Bohinj je napredoval na končno peto mesto, le ekipa Maribora, ki je zaostala že v startu, se ni mogla prebiti višje od štirinajstega mesta.

Med posamezniki Lastriču ni uspelo obdržati prvega mesta in je ob slabšem ulovu za malenkost (nekaj mm) zgrešil stopničke in pristal na še vedno odličnem petem mestu. Uspeh so dopolnili Jensterle s sedmim mestom, Čeperlin z enajstim in Stare s petnajstim. Tako kot lani v Črni gori po zaslugi ekipe Maribora je tudi letos na podelitvi po zaslugi ekipe Mozirja plapolala slovenska zastava.

Drago Ornik

LOV RIB Z UMETNO MUHO

Prvaki Blejci in Matej Zlodej

Zadnje nedeljo v septembru je v Mozirju na reki Savinji potekala še zadnja, šesta tekma za državno prvenstvo v lovu rib z umetno muho. Letošnje prvenstvo je bilo zelo zanimivo in predvsem v ekipnem delu zelo izenačeno, saj je bilo pred zadnjim krogom kar pet ekip v vsega treh točkah in kandidati za prvaka.

Mozirje 17, Medvode 17, Bled 18, Novo Mesto 18 in Bohinj 20 točk – tako je bilo na preglednici pred zadnjo tekmo. Savinja, ki je po deževnem vremenu malo povišala vodostaj, je od tekmovalcev terjala še več hrabrosti, zbranosti, znanja in tudi sreče pri žrebu štartnih mest za dosego zelenega cilja. Takšne možnosti so najbolje izkoristili Blejci, ki so s tekmovalci Matejem Zlodejem, Dejanom Ambrožičem, Matjažem Tirovičem in Juretom Osolinom prepričljivo premagali vso konkurenco. Presenetljivo, a že po tradiciji so zadnjo tekmo dobro odločili Mariborčani (Kocjan, Špurej, Ornik, Babič), ki so zasedli drugo mesto, tretje je pripadlo ekipi iz Celja (R. Fijavž, Ž. Fijavž, Škrabar, Žaberl). Največji osmoljenci so bili domačini, ekipa Mozirja, ki ni izkoristila prednosti domačega terena in je zasedla šele šesto mesto, kandidati za vrh in najbolj izkušena ekipa Medvod šele sedmo, Novo mesto pa osmo mesto. Potop favoritov ...

Med posamezniki je slavil Matjaž Tirovič z Bleda pred Dragom Kocjanom iz Maribora in Janezom Cerkovnikom iz Bohinja. Takšen razplet pa je bil vseeno ugoden za ekipe, ki so letos pokazale največ. Letošnji zmagovalci in s tem državni prvaki so postali člani ekipe Bleda, domačinom – ekipi Mozirja – je bilo dovolj za drugo mesto, tretji pa so bili tekmovalci iz Medvod.

Manj stresno je bilo v posamični konkurenci. Od šestih tekem se je črtal najslabši rezultat. Tak izračun je dal tudi letošnjega državnega prvaka. Matej Zlodej z Bleda je zbral vsega 16 točk, drugo mesto je zasedel njegov društveni tovariš Jure Osolin (48 točk) ter tretje Janez Cerkovnik iz Bohinja s samo točko zaostanka. Četrti je bil Danilo Bižal iz Medvod (52 točk), peti Drago Kocjan, Maribor, in šesti Jože Ilc iz Mozirja s 56 točkami.

Letošnje državno prvenstvo, v katerem je tekmovalo deset ekip oziroma 48 posameznikov, je potekalo brez večjih napak in v pravem športnem duhu, kar smo zadnja leta nekako



Ekipni državni prvaki, ekipa RD Bled (od leve): Matjaž Tirovič, Dejan Ambrožič, Matej Zlodej, Jure Osolin ter predsednik RD Samo Novak



Matej Zlodej, državni prvak v lovu rib z umetno muho za leto 2015.

kar pogrešali. Starost tekmovalcev je še vedno previsoka, spodbudno pa je, da je na vrhu lestvice vedno več mladih obetavnih tekmovalcev in prav oni so nosili glavno breme na letošnjem svetovnem prvenstvu. Tekmovalna podkomisija je uvedla nekaj novosti v pravila in tekmovalci, ki so tekmovali v sistemu državne lige, so v veliki meri prispevali k uspešnosti tekmovanja s tem, ko so dosledno spoštovali pravila in navodila organizatorja. Tekmovanja so potekala na že ustaljenih rekah; prvič smo preizkusili reko Hudinjo v Celju, pogrešali pa smo standardne reke, kot sta Sava Dolinka in Sava Bohinjka, kjer letos niso pripravili tekmovanj. Mogoče bo naslednje leto več kandidatov za izvedbo tekem, pa tudi še katera nova reka, predvsem pa vodstvo tekmovanj želi, da bi dobili lokacijo za tekmo na jezeru, četudi bi lovili samo z obale.

Drago Ornik

MEMORIAL VLADIMIRJA ŠEBENIKA

Druženje in spomini na ribiškega prijatelja

Ribiči se družimo na srečanjih, sestankih, piknikih, tekmah in memorialih. Zadnji so priložnost, da se spomnimo pokojnega tovariša, ki je v ribištvu pustil velik pečat. V RD Vevče se tako spominjajo Vladimirja Šebenika, odličnega ribiča, prvega ribiškega tekmovalca s plovcem na mednarodni tekmi, mentorja mladih ribičev, borca za vode in dobrega prijatelja. Sestavek v nadaljevanju je namenjen njemu in vsem ribičem, ki nadaljujejo njegovo vestno delo.

Tisto soboto, 19. septembra, je bilo oblačno jutro in kazalo je na dež. Ravno pravšnje vreme za ribolov! Z veseljem smo se odzvali povabilu vevških ribičev na druženje na memorialu Vladimirja Šebenika ob ribniku pod Debnim vrhom v Ljubljani (več o revirju preberite v Ribiču, 4/2015). Še eno druženje več? Nikakor, memorial Vladimirja Šebenika je prežet s spomini in spoštovanjem, pa še lepo tradicijo ima. Letos je potekal že desetič, srečanje je bilo jubilejno.

Avguštin Weiss, predsednik RD Vevče, je uvod v druženje izkoristil za pozdrav, izrekel pa je tudi nekaj besed o pokojnem ribiškem tovarišu Vladimirju Šebeniku. Lado, kot so ga klicali ribiški tovariši, je bil starosta RD Vevče. Njen aktivni član je bil od leta 1955, vse odkar deluje RD. Opravljal je tudi funkcijo mladinskega mentorja, mlade je učil beličarjenja, muharjenja in drugih tehnik ribolova. Zelo rad je lovil ščuke. Bil je eden prvih tekmovalcev, ne le v RD Vevče, ampak tudi širše. Udeležil se je svetovnega prvenstva v Luksemburgu in v italijanski Parmi, kjer je bil najboljši jugoslovanski reprezentant. Lado Šebenik je zelo zaznamoval RD, zato so se po njegovi smrti odločili, da bodo vsako leto organizirali lov rib na ribniku pod Debnim vrhom. Memorial je spominsko srečanje nanj in za vse ribiče, ki nadaljujejo njegovo delo.

Brez ribolova pač ne gre in ribiči, kar trideset se jih je zbralo tisto soboto, so dan izkoristili za beličarjenje na ribniku. Med seboj so se pomerili v ribolovu krapov in drugih podobnih ribjih vrst. Na koncu najboljši dobijo pokale, tisti, ki ujame najtežjo ribo, pa tudi prehodni pokal. Medtem ko so se ribiči posvetili ribolovu, smo imeli precej časa za klepet z nekaterimi od njih.

Takoj na začetku revirja, kjer je dostop do ribnika mogoč tudi z invalidskim vozičkom, je lovil Roman Srebernjak. Zaupal nam je prigodo, ki



Zbrane člane RD Vevče, ki so se udeležili memoriala Vladimirja Šebenika, je v kratkem nagovoru pozdravil Avguštin Weiss, predsednik RD.



Dušan Šebenik ml. je nečak pokojnega Vladimirja Šebenika. Povedal je, da se je od strica ogromno naučil, zlasti odnosa do narave. »Vladimir je bil obseden z Ljubljano in njenim varovanjem. Mislim, da smo se vsi zgledovali po njem.«

se mu je pripetila na začetku septembra. »Lovil sem krape in ko se je pričelo temniti, sem pospravil opremo in želel oditi domov. Na mojem električnem vozičku pa sem pomotoma prestavil v prvo prestavo. Zapeljal sem se naravnost v vodo in samo sreča je bila, da je bilo ob ribniku tudi mlado dekle Petra s prijatelji Tomažem, Petrom in Matevžem.« Skromna Petra (na njeno željo ne objavljamo priimka, niti fotografije) je Romana na videz poznala in ko je videla, kaj se je zgodilo, je nemudoma pritekla na pomoč, skočila v vodo in mu pomagala, da ne bi utonil. Nato so ga skupaj s prijatelji potegnili na kopno, ga pokrili in odpeljali domov na toplo. »Hvala bogu se je vse dobro končalo, prav lepa hvala Petri in njenim prijateljem, da so mi tako pomagali!« Dodamo naj še, da Petra ve, kako se streže stvarjem v takšni situaciji, saj je delala na veliki ladji križarki in ima



Martin Matko je bil Vladimirjev dober prijatelj. »Lado, kakor smo ga klicali, je bil odličen človek in enkratni pedagog.«



Med udeleženci memoriala je bilo čutiti veliko dobre volje in pristnega ribiškega humorja, ki ga v vevških krogih tudi sicer ne manjka.



Luka Nikić je mladi član RD Vevče. Rad lovi na Ljubljani in na ribniku pod Debnim vrhom. Kljub mladosti se že lahko pohvali s številnimi lepimi ulovi, med katerimi je tudi sedemkilogramski krap, ki ga je letos ujel na ribniku.



Nad organizacijo memoriala sta skrbno bdela Igor Valentinčič, gospodar RD Vevče, in Franci Zakovšek, ki opravlja funkcijo podpredsednika.



Ribiškemu klepetu ob ribniku pod Debnim vrhom so se pridružili Zvone Nikić, Sašo Logožar, tajnik RD Vevče, in Hasan Delić.

ustrezen izpit za reševanje. Roman je sicer reden obiskovalec ribnika pod Debnim vrhom, saj je pristop do ribolovnih mest ob Ljubljani preveč zahteven oziroma nemogoč. Član RD Vevče je že dve leti, najraje pa lovi krape in druge manjše belice. Najpogosteje lovi s koruzo, hrani pa z briketi. Takšna taktika je že obrodila sadove: na ribniku pod Debnim vrhom je ujel krapa, ki je tehtal 8 kg, v mrtvici Krnica pa lani tudi dva amurja, ki sta tehtala med 8 in 9 kg.

Na nasprotni strani ribnika je pod gozdom lovil Mitja Maček, vodja Conskega odbora Ljubljana. Dejal je, da so ribe sicer aktivne, vendar prijemljejo nekje bolje, drugje malo slabše. »Globina vode je tu približno meter in pol, za vabo pa uporabljam kombinacijo koruze in jetric. Ti krapci, ki so že dalj časa notri, bi verjetno prijemali na jetrica. Zanje je zelo pomembno, da ima vaba prijeten vonj, saj krap pobira z dna in bolje zaznava močnejše vonjave. Je pa tudi res, da se riba zadržuje tam, kjer je bolj nakrmljeno. Tisti fantje tamle čez (pokaže s prstom) so pravi profesionalci. Jaz sem tu bolj iz veselja, pomembno mi je le sodelovanje

in druženje, ulovu pa ne pripisujem velikega pomena.«

Na zahodni strani ribnika je bila pogrnjena mizica z domačimi dobrotami, ob njej pa so sedeli Sašo Logožar, Hasan Delić in Zvone Nikić. Spodbujali so Luko, mladega ribiča RD Vevče. Njegov oče Zvone je dejal, da sam sicer ne lovi, vendar vidi, kako sin uživa v ribolovu in se mu zato zelo rad pridruži. »Mladi imajo danes vse, le zdi se, da nekateri ne znajo izkoristiti vseh danosti. Treba je le iti ven v naravo in uživati, se družiti s prijatelji. Delovni teden je napet, zato je sprostitvev čez vikend ob vodi zelo koristna.« Sin Luka Nikić, ki je doma na Fužinah, je član RD Vevče že dve leti. Ribolov naravnost obožuje, všeč mu je beličarjenje na ribniku pod Debnim vrhom, kjer najpogosteje lovi. Tod je letos na plovček ujel tudi svojega največjega krapa, ki je tehtal kar 7 kg. Včasih se odpravi na Ljubljano, kjer ujame mreene, klene in platnice. Ščuk se še ni lotil, vendar pa komaj čaka, da se bo preizkusil tudi v lovu teh plenilk. V RD Vevče se zelo dobro počuti in poudarja, da bo ostal tu član za vedno. Rad ima mentorja Nenada in Izija, ker se od njiju zelo veliko nauči. Tudi na



Mitja Maček, vodja Conskega odbora Ljubljana, nam je zaupal, da pride na memorial zaradi prijateljev in druženja. Meni, da je lepo, da se spomnijo pokojnih ribičev, zlasti tistih, ki so v ribištvu pustili velik pečat.

memorialu mu je bilo všeč, ker je bilo vzdušje veselo. Prišli so skupaj z očkom in dedijem Hasanom, ki je sicer član RD Medvode. Med ribolovom mu je tudi tokrat zelo pomagal. Krapci so prijemali, a brez uspeha. Lovil je na tigra in koruzo. Ko smo ga povprašali, kaj je tiger, nam je zaupal, da je to posebna mešanica, ki jo zmešaš z vodo in natakneš na trnek. »Morate jo obvezno preizkusiti, ker ribe nanjo zelo rade prijemljejo,« nam je še povedal.

Pogled nam je uhajal k Martinu Feštajnu, ki je med našim klepetom ujel že dva krapa: prvi je tehtal 1.600 gramov, drugi pa 1.990. »Krapov niti ne lovim, raje imam belice iz Ljubljane. Na takšnih srečanjih pa mi tako ali tako največ pomeni druženje. Nič ne de, če



Ribiški čuvaj Franci Kolenc je tehtal ulovljene krape, pomagala sta mu Brane Zupančič in Marjan Gorišek.

bi ostal praznih rok.« Član RD Vevče je že trideset let. Ljubljanka je po njegovem mnenju zelo bogata, je pa bilo tudi boljše. »Zelo rad sem v naravi. Danes sem se odločil, da bom lovil s koruzo, ker je enostavna vaba, pa tudi krapi jo imajo radi. Vmes malo nakrmim, sedim na stolu in čakam prijem. Tukaj, kjer lovim, je voda zelo plitva in se ribe obnašajo malo drugače.« Sicer pa na ribolovu ni sam, pogosto se mu pridruži vnuk Nejc, ki šteje šele šest let, a je zelo zavzet ribič. »Vsak prvo soboto v mesecu imajo z mentorji skupni ribolov, najpogosteje lovijo tukaj na ribniku pod Debnim vrhom ali v mrtvici Krnica nedaleč stran. Imel je željo po ribolovu, pa sem rekel, zakaj pa ne. Saj lahko lovi z mano! In sedaj greva skupaj, prav lepo se imava.« Ko smo ga povprašali, s kakšnimi vabami lovi na Ljubljanci, nam je zapupal, da najraje lovi s kruhom in deževniki, za klene pa naj bi bila najboljša češnja, a raje lovi z drnuljami. »Drnulje so trše in lepše stojijo na trnku, kot vaba so bolj obstojne. Mislim, da klene bolj privabi barva kot pa okus. Z drnuljami sem imel že veliko uspehov.«

Memoriala se je udeležil tudi nečak pogojnega Vladimirja Šebenika, Dušan Šebenik ml. »Stric Vlado je bil soustanovitelj RD Vevče, sedaj pa je (posmrtno) njen častni član. Pokojni je od leta 2005, od leta 2006 pa poteka memorial, letos že desetič, kar me zelo veseli. Vlado je na vseh pustil velik pečat. Bil je izjemno strasten, vsak prosti trenutek je vložil v ribolov, vzgajanje mladine, varovanje voda in okolja. Veste, meni je bil še posebej v vzor, saj je bil odlični ribič. Pravzaprav ta ribiška karizma prežema celotno družino Šebenik, vsi smo na



Pred ribiškim domom RD Vevče je vedno živahno. Tokrat so za vzdušje poskrbeli ribiči, ki so se spominjali pokojnega ribiškega tovariša Vladimirja Šebenika.

nek način povezani z Ljubljano, saj izhajamo iz Most v Ljubljani. V obdobju, ko je bil na svojem ribiškem vrhuncu, so bili čisto drugačni časi, marsikaj so si morali urediti sami. Tako si je tudi on plovce naredil kar doma. Tudi njegova hči Lidija je nekoč tekmovala, bila je zelo



Martin Feštanj, ki je na koncu osvojil pokal za tretje mesto, najraje lovi belice na Ljubljanci, pri ribolovu pa se mu pogosto pridruži tudi vnuk Nejc.

uspešna v suhih disciplinah. Mene pa bolj zanima športni ribolov, ko dejansko tudi nekaj ujamem. Prijatelji pravijo, da sem vsestranski ribič. Rad se učim od drugih, veliko berem in spremljam novosti na medmrežju. Od vseh rek imam najraje Ljubljano, zlasti vevški del. Vsakemu bi rekel, naj gre kdaj peš ob njej in videl bo, kako se v RD trudijo zanjo. Prav vsi delajo, čuvajska služba, gospodarska sekcija, stari, mladi ... V resnici sploh ni tako umazana voda, kot menijo nekateri.«

Tik pred zaključkom smo poklepetali še z Martinom Matkom, ki je Vladimirja Šebenika zelo dobro poznal. »Sem kar



Za popestritev memoriala so krape, ki so jih ribiči ujeli, stehali. Pri ribolovu so se najbolj izkazali (od leve proti desni): Milan Lampič ml., Uroš Medved in Martin Feštanj. V zahvalo za udeležbo so prejeli pokale.

ponosen, da se je ta memorial tako lepo prijel. Vladimir je bil moj dober prijatelj, lahko bi rekel, da sva bila kot rit in srajca. Po domače smo mu rekli Šibe ali Lado in skupaj sva lovila štirideset let! Ko je preminil, sem upravnemu odboru RD predlagal, da bi vsako leto organizirali memorial in ribiški tovariši so ga lepo sprejeli. To me zelo veseli.«

Vprašanja, kakšen je bil Lado, ni bilo treba dodatno postavljati, saj je Matko nadaljeval kar sam. »Lado je bil enkraten človek in pedagog. Rojen je bil leta 1929, letos bi praznoval 86. rojstni dan.

Po poklicu je bil tehnik, delal je na zaščiti kovin pred oksidacijo. Bil je izredno iznajdljiv možakar, pokale za tekmovanja je znal izdelati kar iz odpadkov lestenec. Nekateri sledovi njegovega dela so še vidni, denimo patiniran napis na porodnišnici Ljubljana. In vedno je rad pomagal. Bil je edini član RD Vevče, ki je bil dvakrat na svetovnem prvenstvu, to pa je bilo v Parmu v Italiji in v Luksemburgu. Ko je bil v Parmu, so se mu drugi reprezentanti iz ostalih republik bivše Jugoslavije posmehovali; Lado si je namreč krmilo in vabe nabavil kar sam, tudi palice je imel takšne, kakršne je pač imel. Vendar je z njimi znal loviti. Na koncu tekmovanja je bil celo boljši od drugih ribiških kolegov, bil je najboljši od vseh članov jugoslovanske reprezentance!«

Tako se ribiči spominjajo svojega velikega tovariša Vladimirja. Radi se družijo, poklepetajo, malo lovijo in na koncu še kaj dobrega prigriznejo. Tudi letos ni bilo nič drugače. Po kosilu so iz prijetne družbe počasi odhajali domov, priganjale so jih misli o sobotnih obveznostih. Med peščico, ki je še vztrajala, smo slišali nemalo lepih besed o njihovem Ladu in njegovem življenju. Še vedno so povezani z njim, kar se nam je zazdelo nadvse žlahtno. Pač, veliki ljudje ostanejo takšni tudi po smrti.

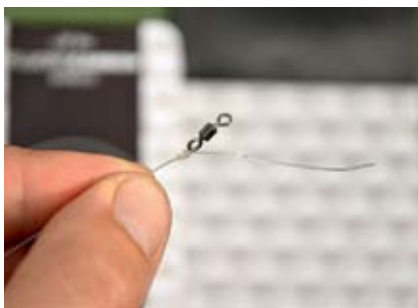
Nace Nouvel

Naveza 360

Za uspešen ribolov krapov in njihovih velikih sorodnikov je navadno dovolj, če ribič pozna le dve ali tri uporabne naveze. Prav lahko pa se zgodi, da nenadoma povsem odpovejo v nepoznani in drugačni vodi ter pri ribolovu divjih in izbirčnih rib. Da se takšen neželeni scenarij ne bi uresničil, je dobro poznati več navez, s katerimi se lahko prilagodimo različnim ribolovnim razmeram. Pri ribolovu velikih krapovcev je zelo pomembno, da ribič opazuje vodo in dogajanje v njej. Pogosto je pomembno, kako predstavi vabo in da je njena lega na dnu kolikor mogoče naravna. Včasih je odločilno tudi, s katere smeri priplava riba. V takem primeru bo zelo koristno poznavanje naveze 360 (angl. 360 Rig), ki bi jo lahko poimenovali tudi prilagodljiva naveza. Opisujem jo v nadaljevanju prispevka.

Sestavine za izdelavo

Naveza 360 je pravzaprav izvedenka naveze z dvignjeno vabo, ki sem jo predstavil v Ribiču, 6/2015. Avtor naveze je britanski ribič Dave Lane, razvil jo je v zgodnjih 90. letih in vse od takrat jo redno uporablja. Prednost naveze 360 je v prilagodljivem položaju trnka, ki se ob prijemu vedno zapiči v spodnjo ustnico. Povedano po domače: iz katerekoli smeri bo riba priplavala do vabe in jo tudi vsrkala, vedno bo trnek končal točno tam, kjer želimo, v spodnji ustnici.



S škarjami odrežite okoli 30 cm fluorokarbonskega laksa z nosilnostjo približno 11 kg (25 lb). Navežite ga na navadno vrtlilko, pri tem pa uporabite Grinnerjev vozal ali katerega drugega primernege. Nosilnost vrtlilke ne sme biti manjša od nosilnosti končnega dela naveze s trnikom ali glavnega laksa (vrvice).



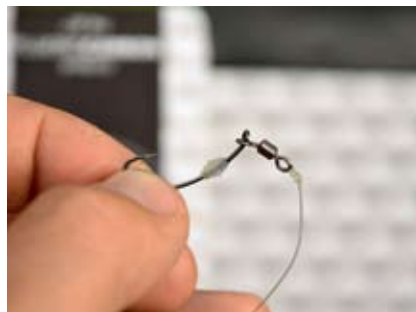
Odrežite odvečni laks. Na trnek kosirnik ali dolgohrbtrnik nataknite vrtlilko.



Za izdelavo naveze 360 boste potrebovali naslednje sestavine: zatiče (štoperje), cevko za poravnavo vrvice, trnek, škarje, vabo (bojljije), iglo za prebadanje vabe (bojljiev), pripravo za zategovanje vozlov, pleteno vrvico, fluorokarbonski laks ali navaden togi laks, vrtlilko, svinčeno utež, posebne plastične kroglice, majhen kovinski obroček, mehko pleteno vrvico in vrtlilko z zaponko.

Izdelava naveze se zdi zapletena, a je v resnici zelo preprosta. Nekateri ribiči menijo, da vsebuje preveč kovinskih

delov, toda naveza deluje odlično in z njo lahko ujamemo veliko trofejnih rib. Kot namiguje že ime, je njeno bistvo v ▶



Položaj vrtlilke na trniku zavarujte z uporabo plastične kroglice, ki naj bo v maskirni barvi, najbolje v takšni, kakršne barve je dno, na katerem boste lovili. Premer plastične kroglice ne sme biti manjši od premera vrtlilke ali obročka trnka.



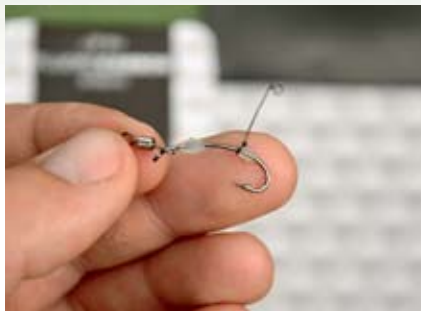
Odrežite okoli 10 cm pletene vrvice. S pomočjo enostavnega vozla izdelajte zanko. Na drugi del vrvice navežite kovinski obroček. Sestavni del bo služil kot lasek na zaključnem delu naveze. Njegova dolžina je odvisna od tega, s kolikšno vabo (bojljiji) boste lovili. S škarjami odrežite odvečno vrvico na obeh koncih.



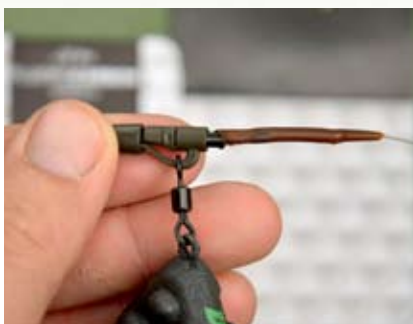
Kovinski obroček nataknete na trnek tako, kot je prikazano na fotografiji.



Odrežite odvečni fluorokarbonski laks. Na zanko namestite vrtlilko z zaponko in jo zavarujte s cevko za poravnavo vrvice, ki ste jo na laks natakneli v prejšnji fazi.



Položaj laska za zaključni del naveze zavarujte s plastično kroglico v vaši priljubljeni barvi. Kroglica, ki jo boste uporabili v tej fazi izdelave, je lahko malo manjša od kroglice, ki ste jo uporabili v tretji fazi. Kroglico lahko na trnek pritrdite z uporabo lepila, kar priporočam vsem tistim, ki mečete siloviteje.



Na končno vrtlilko navežite glavni laks ali vrvico. Pri tem uporabite Grinnerjev vozec (ni prikazano na fotografiji). Na zaponko namestite svinčeno utež.



Z iglo prebodite vabo (bojlje) in jo nataknete na lasek. Položaj zavarujte z zatičem (štoperjem). Ker boste lovili na dnu in ne z lebdečo vabo, je lasek z bojljem nekoliko daljši kot sicer.



Takle je ključni del naveze 360. Nekateri ribiči menijo, da je naveza preveč »tehnična« in da vsebuje preveč kovinskih sestavnih delov. Drugi pravijo, da deluje. Njihovemu mnenju se pridružujem tudi sam.



Na laks nataknete cevko za poravnavo vrvice. Na končnem delu laska izdelajte zanko, vozec, ki pri tem nastane, pa navlažite in ga utrdite s pripravo za zategovanje vozlov. Pri zategovanju uporabite primerno silo.



Skrivnost naveze 360 je v prilagodljivem končnem delu, ki se vrtilo okoli svoje osi. Ta lastnost pogosto izboljša kako-
vost zaseka.



Naveza 360 je odlična za ribolov v revirjih, kjer lovi veliko ribičev in so krapi navajeni na vse bolj in manj sodobne ribiške zvižaje.



Naveza 360 ni najboljša za ribolov na vodnih območjih, kjer je veliko ovir.

prilagodljivem končnem delu s trnkom in vabo. Ne glede na to, s katere strani se riba loti vabe ali pod kakšnim kotom jo vsrka, je s to navezo zelo velika možnost uspešnega zaseka.

Najbolje je, da navezo 360 uporabljate v kombinaciji z vabami, ki lebdiijo (*angl.* pop up), toda menim, da to ni nujno. Najočitnejši prednosti pri uporabi te naveze in lebdečih vab sta stabilnost sistema (naveza se ne bo zapletala), pa tudi položaj vabe v vodi je izjemno naraven.

Z navezo boste metali enostavno. Čeprav ni zelo razširjena in ribiči najprej



Priznam, z navezo 360 ne lovim pogosto, saj so druge zelo učinkovite. Na testnem ribolovu sem bil vseeno zelo uspešen in sem ujel kar nekaj velikih krapov. Tale je meril okroglih 100 cm in tehtal 19 kg!



Veliki krap, posebno tisti, ki so že bili na trnku, so bolj izkušeni. Novi uspehi bodo odvisni tudi od naveze, ki jo uporabljate. Morda bo naslednjič, ko boste lovili, odločila prav naveza 360.

izberejo katero drugo, pa je zelo primer- na za revirje, kjer lovi veliko ribičev in je trofejne ribe težko ujeti.



Za preprečevanje neželenega vozlanja naveze priprav- čam, da uporabite t.i. PVA-vrečke.

V primeru, ki ga opisujem, ne upo- rabljam cevki in volframove paste, saj bi lahko vplivale na prilagodljivost in vrtenje končnega dela naveze. Pri izdelavi sem uporabil fluorokarbonski

laks (uporabite lahko tudi navadnega, le bolj tog naj bo), ki zagotavlja, da se trnek zavrti stran od svinčene uteži in izboljša položaj vabe. Prednost naveze 360 je tudi, da je zamenjava trnka izjemno enostavna in hitra. Naveza se sicer ne izkaže v revirjih, kjer je veliko podvodnih ovir, denimo trave in vej.

Ni odveč poudariti, da vedno lovite samo z izjemno ostrimi trnki. Navezo lahko izdelate na različne načine, v članku opisujem le enega izmed njih. O drugih načinih izdelave lahko več preberete na svetovnem spletu. Tam je veliko uporabnih videoposnetkov, ki vam bodo olajšali morebitne začetniške težave. Dober prijem vam želim!

*Besedilo in fotografije:
Radek Filip
Prevedel: Jure Ušeničnik*

IZBERITE SI NAJUSPEŠNEJŠI DAN ZA RIBOLOV

NA OSNOVI HERSCHLOVEGA VREMENSKEGA KLJUČA VAM SVETUJEMO NAJPRIMERNEJŠE DNI ZA USPEŠEN RIBOLOV:

2015	☾	●	☽	☉																											
NOVEMBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	
SALMONIDI	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CIPRINIDI	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	
2015	☾	●	☽	☉																											
DECEMBER	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
SALMONIDI	●	●	●	●	●	●	●	●	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○	○
CIPRINIDI	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲	▲

LEGENDA: SALMONIDI ● DOBER ULOV ○ SREDNJI ULOV ○ SLAB ULOV CIPRINIDI ▲ DOBER ULOV ▲ SREDNJI ULOV △ SLAB ULOV

S potezanko na velike ribe

V času, ko sta postrv in lipan v lovopustu, lahko še vedno muharimo. Na izbiro imamo ščuko in sulca, za lov katerih uporabljamo velike potezanke, temu primeren pa mora biti tudi muharski pribor.

Ščuka je izrazita plenilka. poseljuje počasnejše tokove rek, jezer in kanalov. Muharjenje na ščuko je zanimivo in razburljivo, saj napada vse, kar se giblje v vodi, zapeta na trnku pa je spoštovanja vredna borka. Pri tej vrsti ribolova uporabljamo velike potezanke, zvezane iz lesketajočih se živobarvnih materialov. Dolge so od deset pa vse do dvajset centimetrov. Da bi sploh lahko metali tako velike potezanke, je treba pri muharjenju uporabiti ustrezno težke vrvice.

Izbor materialov je resnično velik: umetna vlakna, perje, naravna in umetna krzna ... Pomembno je, da se potezanka v vodi giblje lahkotno in da z gibanjem čim bolj posnema plavanje prave ribice. Bolj ko so fibre mehke – zlasti to velja za material, uporabljen za zadnji del – izrazitejša bo gibanje potezanke, kar povečuje privlačnost in lovnost posnetka. Z izborom barv lahko posnemamo določeno vrste ribice: s srebrno sivo majhnega klena in druge bele ribice, z zeleno in navpičnimi progami na njej ostriza ... Pogosto so potezanke živih barv – oranžne, zelene, rumene – privlačnejše od tistih, ki spominjajo na naravne.

Potezanka, ki sva jo vezala po fazah, je narejena iz dveh delov, zaradi česar je zelo gibljiva. Njene barve sicer odstopajo od naravnih, a svetlo zelena in žareča oranžna zbudata pozornost. Vzdržno vezana olivno obarvana peresa sivoprogastega seraka povečujejo učinek gibanja. Oči so poleg silhuete zelo pomemben dejavnik uspešnega posnemanja ribice.

Tandem z dvema trnkoma povečuje možnost uspešnega zaseka ribe. Brez zadnjega trnka so možnosti za zasek slabše,



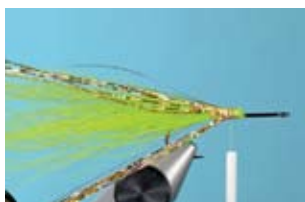
Ščuka živi v počasnejših nižinskih rekah, kanalih in jezerih. Torpedasto telo je olivne barve s prekinjenimi zlato rumenimi progami in se odlično ujema z okolico. Zaradi svoje požrešnosti in velikosti (lahko doseže 1,5 m in težo 25 kg) je zanimiva za športni ribolov. Ščukina glava spominja na račji kljun. Velika čeljust je polna ostrih zob. V glavnem se zadržuje skrita med vodnim rastlinjem, kjer čaka svoj plen, ki so druge ribe, vodne ptice, miši in žabe.

še posebno, kadar riba napade s strani. Če pa napade od zadaj, velikokrat zgrabi le fibre oz. vlakna zadnjega dela potezanke.

Pri lovu s potezanko je treba sistematično preiskovati dobra mesta. Pri ščukah so to zalivi, potopljena drevesna



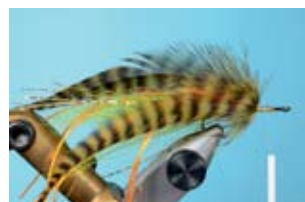
Faza 1



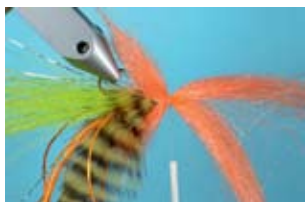
Faza 2



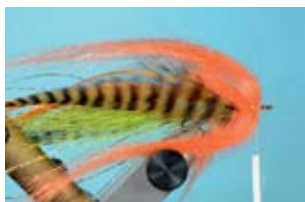
Faza 3



Faza 4



Faza 5



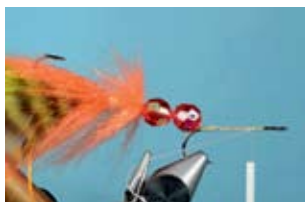
Faza 6



Faza 7



Faza 8



Faza 9



Faza 10



Faza 11



Faza 12

Uporabljeni materiali:

- trnek: dva trnka #2 ali večja z ravnim ušescem, povezana s kevlarso nitjo,
- vezna nit: 6/0,
- telo: zeleno obarvan telečji rep, umetna vlakna za lase lutk (*doll hair, angel hair*), zlata hologramska lameta,
- oči: medeninaste (težke), prek njih trodimenzionalne oči, prekrte z UV-lakom ali epoksijevo smolo,
- plavuti: par olivno obarbanih peres sivoprogastega seraka,
- Glava: zgoraj zeleno obarvan telečji rep, spodaj oranžna vlakna za izdelavo las lutk.

Izdelava:

Faza 1: Najprej zvežemo zadnji del telesa: privežemo vezno nit in snopič zeleno obarvanih dlak telečjega repa.

Faza 2: Čez dlake telečjega repa z gornje in spodnje strani privežemo zlato *hologramske*¹ lamete.

Faza 3: Na gornjo stran trnka (ki bo pri plavanju posnetka spodnja) privežemo oranžna vlakna *flexi floss*. Kapljica sekundnega lepila bo preprečila drsenje navezanih materialov.

Faza 4: Na vsako bočno stran privežemo po eno olivno obarvano pero sivoprogastega seraka. Puha v korenem delu peres ne odstranjujemo, saj se v vodi izvrstno giblje.

Faza 5: Na gornji in spodnji strani privežemo po en snopič oranžnih las za lutke tako, da bo daljši del snopiča usmerjen proti ušescu trnka.

Faza 6: Daljši del snopiča zapognemo nazaj čez krajšega, ki bo dvigoval prek njega zapognjene gornje dlake in ustvarjal polnejšo obliko posnetka.

Faza 7: Pri ušescu z ovoji vezne niti naredimo konus, ki bo dlake pritisnil navzdol in jih usmeril nazaj. Skozi ušesce

¹ Holografija je metoda, s katero se posname 2D- ali 3D-interferenčni vzorec, ki za razliko od fotografije omogoča prikaz posnetih fotografij v treh dimenzijah.

debla, veje, vodno rastlinje ... Na takih mestih mirno preži na svoj plen. Tudi plitvih predelov ne spuščajte, če je tam dobro skrivališče. V takih predelih se pogosto zadržujejo

potegnemo dvojno kevlarso nit in nanjo nanizamo dve plastični perli.

Faza 8: Manjši snopič las za lutke namestimo med kevlarso niti in jih vsukamo v kosminje.

Faza 9: Prednji trnek povijemo z vezno nitjo, da preprečimo drsenje na hrbtišče privezanih materialov, nato na hrbtišče privežemo kevlarso nit.

Faza 10: S križnimi ovoji privežemo težke medeninaste oči in jih na zgornji strani utrdimo s sekundnim lepilom.

Faza 11: Na zgornjo stran privežemo snopič dlak, kot je opisano pri fazi 5.

Faza 12: Trnek v primežu zasukamo, potem daljši del snopiča zapognemo nazaj in ga utrdimo z vezno nitjo.

Faza 13: Z zgornje strani privežemo snopič zlato hologramske lamete.

Faza 14: Trnek zasukamo in na spodnjo stran privežemo dlake telečjega repa s konicami proti ušescu trnka.

Faza 15: Dlake potegnemo in zapognemo nazaj.

Faza 16: Trnek zasukamo in nanj privežemo oranžne lase za lutke.

Faza 17: Na vsaki bočni strani privežemo par olivno obarvanih peres sivoprogastega seraka.

Faza 18: Za očmi ponovno privežemo oranžne lase za lutke.

Faza 19: Oranžne lase za lutke privežemo na isti strani, le da tokrat za očmi.

Faza 20: Trnek obrnemo in nanj privežemo snopič zelenih dlak iz telečjega repa.

Faza 21: Ko obrnemo oba materiala nazaj in ju povijemo, nastane dvobarvna glava ribice. Dlake spnemo s sponko za lase, nanesemo UV-lak in ga utrdimo z UV-lučjo, da nastane zaobljena glava.

Faza 22: 3D-silikonske oči nalepimo z UV-lakom.



Faza 13



Faza 14



Faza 15



Faza 16



Faza 17



Faza 18



Faza 19



Faza 20



Faza 21



Faza 22

jate ribjih mladice, ki jih ščuka kot spretna plenilka lovi brez posebnih težav.

Dobrega lova se je mogoče nadejati, kadar je vreme nekoliko vetrovno in površina vode rahlo vzvalovana.

Besedilo, fotografije in posnetki muh:

Nadica in Igor Stancev

danicamk@t.mk

Prevedel: Igor Holy

Lov krapovcev z umetno muho

Ko se ribič seznanj z muharjenjem, navadno začne loviti postrvi in lipane. Na začetku muharske poti le redko kateri pomisli, da bi z umetno muho lovil tudi druge ribje vrste. Na prvem mestu so potočne in soške postrvi, lipani in druge »zlahtnejše« ribe. V resnici so prav vse ribe tudi muharske in to dejstvo je znano že desetletja. Peščica ribičev se z muharico odpravi še na ščuke in sulce, krapovci pa so kar malo zapostavljeni. Večina njihovih predstavnikov, denimo krapji, platnice ali kleni, so muharju v velik izziv, saj so previdni, težko jih je ujeti, zapeti na trnku pa so tudi zelo borbeni. Prepričan sem, da bi vsakdo, ki bi vsaj enkrat v ribiškem življenju poskusil s tovrstnim muharjenjem, v takšnem ribolovu zelo užival.

Pred leti me je začelo zanimati, če lahko z muho ujame tudi krapovce, ki živijo v ribniku nedaleč od mojega doma. V njem prebiva veliko belic, zlasti klenov, rdečeperk in zelenik. Izdelal sem njihov seznam, želel sem ujeti vse vrste z njega, a ob pogoju, da bi jih prevaral z umetno muho. Začelo se je obdobje muharjenja, kot ga dotlej nisem bil vajen, deloma zaradi drugačnega vodnega in obvodnega okolja, večinoma pa zaradi navad, ki jih imajo krapovci. V besedilu sem jih razdelil v tri skupine: manjši, srednje veliki in veliki krapovci. V skupino manjših sem uvrstil zelenike, pisanke, rdečeperke, rdečeoke in druge ribice, ki niso večje od dlani odraslega človeka, tehtajo pa kvečjemu desetino kilograma. Med srednje velike krapovce, ki bodo zeleni plen večine muharjev, spadajo kleni, platnice, linji, podusti, manjše mreene, ploščiči in manjši krapji. Ribe iz te skupine v povprečju tehtajo okoli enega ali dveh kilogramov. V zadnjo skupino velikih krapovcev sodijo večje mreene, amurji in seveda veliki krapji. Te ribe so velike in izjemno borbeno, saj tehtajo tudi dvajset kilogramov ali več. Lahko si predstavljate, da tak ribolov ni več šala.

Pribor

Za ribiča, ki že muhari, izbira pribora ne bo večja težava. Prilagodil ga bo ribi, ki jo želi ujeti. Manjše krapovce bo lovil z muharicami akcije do #5, za srednje velike bo ravno pravšnja palica akcije #5, #6 ali #7 z ustreznno vrstico in kolescem. Za velike krapovce bo primerna le uporaba težjih palic, od približno #8 pa vse do #12 po klasifikaciji AFTMA.



Le kdo ne pozna zelenik? Te drobne ribice živijo v jatah, včasih plava tudi več sto primerkov skupaj. V toplem vremenu z gladine pobirajo mušice in druge majhne žuželke.



Takšni posnetki ličink v zelenkastem odtenu in z volframovo kroglico so odlični za ribolov podusti, mren in zelenik.



Mreene so izredno borbeno ribe, zato jih muharji še posebno cenimo. Zapete na umetno muho uprizorijo ribiču, ki jih lovi z muharskim priborom, pravi ribiški spektakel.



Manjši krapji, zlasti tisti vloženi, ki jih v ribnikih po vsej Sloveniji ne manjka, so pogost plen muharjev. Lovimo jih z različnimi plavajočimi ali rahlo tonečimi domišljajskimi posnetki ličink, zahajalk in druge hrane.

Muharski meti so pri muharjenju krapovcev pomembni in ribičeve motorične sposobnosti bodo prišle zelo do izraza. Zato naj bodo palice dolge 9 ali 10 čevljev, manj le izjemoma, za ribolov na manjših vodotokih, ob potokih ali pri bujnem obrežnem rastju.

Uporabite le kakovosten laks, če le mogoče iz fluorokarbona. Predvrstico razdelite po Ritzevem načelu na tri odseke (60 % – 20 % – 20 %),

da boste z muharskim metom muho učinkovito predložili na zeleno mesto. Lahko uporabite tudi konično predvrstico, pri kateri pa morata biti njena začetna in končna debelina usklajeni s težo umetne muhe. Pri muharjenju krapovcev je zelo pomembna precejšnja natančnost, saj večinoma lovite *na videno*, kar pomeni, da ribo vidite in ji muho mečete pred gobček ali blizu njega.

Večina krapovcev je zelo plašnih.

K njihovi naravi svoje dodaja tudi mirna in bistra voda, v kakršni navadno lovimo. Pomembno je, da so naša oblačila in oprema zamolke sive, rjave ali zelene barve.

Manjši krapovci

Iz te skupine moramo najprej omeniti drobne zelenike in pisanke, ribice, ki jih je večina od nas lovila kot otroci. V velikem številu živijo v tekočih vodah, zelenike tudi v stoječih, in ni jih težko ujeti. So ribe, ki živijo v jatah, poberejo pa skorajda vse, kar jim pade pred gobček. Zelenike uspešno lovimo s suhimi muhami v velikosti #16 ali z manjšimi. Uporabni so posnetki zahajalk, zlasti mravljic, kobilic, gosenc in hroščev. Še boljše

pri dnu, mora biti voda bistra, sicer počakamo, da se dvignejo h gladini, kjer iščejo zračno hrano in se sončijo. Nikoli niso pri miru, so pa precej previdne in ribič jih zlahka splaši. Na gladini jih lovimo s posnetki zahajalk, zelo dobre so gosence, pa tudi popolne domišljijske suhe muhe, denimo kraljevi kočijaž. Ribe, ki jih prelisčimo blizu gladine, so navadno manjše. Večje so pri dnu, kjer pa jih moramo loviti s težjimi posnetki ličink. Zelo uspešni so posnetki ličink šašev, t.i. hidropsih (*lat. Hydropsyche*), in podobne muhe. V kanalih v Prekmurju in Slavoniji na sosednjem Hrvaškem smo jih lovili tudi s posnetki postranic rdečkaste barve in posnetki kostnih črvov iz

domišljijsko muho z volframovo kroglico bakrene barve, telescem iz fibre repnega peresa pava, porebranim s svetlikajočo se zeleno lameto. Lovila sva brez dodatne obtežbe, metala sva s pomočjo kolutnega meta. Manjše ribice, zlasti zelenike, so dobresedno ponorele in vsak met je bil prijem. Ko so sčasoma sprevidele prevaro, so se malo umaknile, tako da sva z muho dosegla tudi globlje plasti vode. Tam so prijemale podmerske platnice in rdečeoke. Nemanja je uspel prevarati okoli 25 cm veliko. Ob nasprotnem bregu so pod vejicami trave in v senci nizkih jelš lebdeli lepi kleni. Če nama je muho uspelo predložiti točno na pravo mesto, kar je bilo zaradi rastlinja sicer kar zahtevno opravilo, se je



Z muharico in umetno muho je mogoče ujeti tudi večje in težje primerke krapov. Ribič Darko Ržen jih na tak način na Bledu uspešno lovi že vrsto let, pri tem pa uporablja močnejšo muharico akcije #12.

Ko se krapji hranijo na gladini ali blizu nje, so zelo velike možnosti za njihov ulov z umetno muho.

bodo prijemale na drobne posnetke ličink. Všeč so jim svetlejše muhe z lesketajočo se volframovo kroglico ali takšne, ki so porebrane z zlato ali bakreno žičko, lahko tudi z lameto. Zelenike pogosto plavajo blizu vodne gladine in tavajo po revirju, zato jih je pogosto treba zalezovati in ribolov ni nič kaj statičen in dolgočasen.

Pisanke živijo v curkih, zato bodo posnetki ličink uporabnejši od suhих muh. Te drobne ribice bodo prijete na praktično vsako umetno muho, ki jim bo priplavala nasproti. Glede na hitrost vodotoka naj bo muha ustrezno obtežena s svincem ali volframom. Otroci bodo uživali v njihovem ribolovu, a se ga bodo tudi hitro naveličali.

Ribolov *rdečeoek* in *rdečeperk* je največkrat loterija in ribiči se ga lotevamo le občasno, ko so okoliščine primerne. Lovimo jih v počasi tekočih in stoječih vodah. Če so ribe

čarobnega stekla in z glavo iz rdeče volne. Vežemo jih na trnke, velikosti #14 ali #16, lahko tudi manjše.

Pred nedavnim sva lovila z Nemanjo, mladim članom RD Barje, v Malem grabnu, levem pritoku Ljubljanske. V njegovem spodnjem delu, ki je bolj ciprinidne narave, živijo platnice, podusti, mreje, kleni, rdečeoke, rdečeperke, zelenike, ostrži, ščuke, lipani, pa tudi kakšna postrv. Skratka, rib je veliko in v vročih poletnih dneh, ko je vodostaj nizek, voda pa bistra, jih lahko uspešno lovimo z muhami, zlasti domišljijskimi ličinkami. Nemanja je lovil s klasično petico, dolžine devet čevljev, s plavajočo vrvice, konično predvrvice, dolžine 2,75 m, in trnico s končnim delom debeline 0,15 mm. Jaz sem imel podobno opremo, le palica je bila malo krajša. Lovila sva z obale, voda je bila globoka od pol metra do dobrega metra in bistra, tok pa zelo počasen. Navezala sva

kateri od klenov nemudoma odzval. Vsak sva ujela po dva; največji je meril nekaj več kot 40 cm, preostali trije pa niso bili manjši od 30 cm. Tako pester je lahko ribolov krapovcev!

Srednje veliki krapovci

Klen, eden najbolj razširjenih krapovcev pri nas, je odlična muharska riba. Nekateri ga obožujejo, drugi ga sovražijo, a dejstvo je, da bi bile marsikatero vode videti bolj klavarno, če v njih ne bi živeli ti bučmani, ki so precej bolj odporni proti temperaturi in onesnaženju kot denimo postrvi. Muharji jih lovimo s suhimi muhami, posnetki ličink in potezankami, saj je klen vsejed in se rad zapodi tudi za muho, ki ga spominja na kakšno ribico ali drug podoben zalogaj. Spominjam se poletnega ribolova na vrhniški Veliki Ljubljani, kamor sem se odpravil na postrvi. Lovil sem z manjšo belo potezanko in ulovil

nekaj šarenk, nato pa je prijel lep, okoli 50 cm velik klen. Presenečenje je bilo popolno, in za povrhu pa je bil še zelo borben in razveselil sem se ga bolj kot kakšne potočnice.

Nekaj posebnega je ribolov klenov s suho muho. S prihodom poletja, ko mine njihovo drstno obdobje, voda pa se umiri in segreje, je pravi čas za ulov največjih predstavnikov. Zelo dober revir za muharjenje na klene s suhimi muhami je akumulacijsko jezero Mavčiče (Trbojsko jezero) blizu Kranja. Če imate možnost, si pri ribičih RD Kranj izposodite čoln in



Ikro (t.i. globug) lahko zvežemo obteženo, z očmi, na telo ji narišemo piko in tako naprej. Muha se izkaže pri ribolovu krapov in klenov.

pojdit na ribolov. Tamkajšnji klenci, ki dosegajo zavirljive mere (tudi do 65 cm in več), v sončnih dneh plavajo pod obrežnim rastlinjem. Čisto počasi se premikajo in z gladine srkajo vse, kar je užitno. Ribič se jih loti s strani, na konec trnice, ki naj ne bo pretanka, pa naveže večjo košatico, denimo dvovidno, posnetek gosence ali romarja.

Linje lahko lovimo z umetno muho povsod, kjer je voda dovolj bistra, da vidimo prijem. Dober revir za njihovo muharjenje je ribnik pred ribiškim domom RD Ljubno. Tam je voda kristalno čista in ob bregu je mogoče videti vse, kar se dogaja pod vodo. Linji so previdni, z dna pobirajo ličinke in črvičke, podobne morajo biti tudi umetne muhe. Enako je s ploščiči; če jih ne boste videli, jih je nesmiselno loviti. Lov ploščičev z muho je torej primeren povsod, kjer je voda bistra ali ko se dvignejo h gladini. Z nekaj iznajdljivosti smo jih lovili v enem izmed štajerskih ribnikov, še bolj »po kmečko« pa smo se jih lotili na Ljublanici. Ko smo tam našli manjšo jato lepih ploščičev, smo se s čolnom tiho zapeljali nad njimi in jim ponudili posnetek ličinke iz rdeče epoksi smole in s čopkom belega puha pri obročku (angl. 3D Glass Chironomid).

Eden od ploščičev se je približal in nekajkrat zakrožil okoli posnetka. Vmes smo ličinko čisto počasi dvigali in spuščali. Slednjič je le zagrabil, splasil preostale ploščate brate in po kakih dveh ali treh minutah utrujanja je bil varno v podmetalki. Namerili smo mu okroglih 50 cm.

Platnice živijo v nižinskih delih rek donavskega porečja. Mi jih lovimo na Ljublanici v revirju RD Barje, vendar le v izjemnih okoliščinah. Čas za muharjenje platnic se začne julija in avgusta, ko je pretok Ljublanice manjši od 15 m³/s in sonce



Platnice pogosto prijemljejo blizu gladine na posnetke ličink, ki počasi tonejo. Redkeje jih ujamemo tudi s suhimi muhami.

neusmiljeno pripeka. Takrat plavajo jate platnic, lokalni ribiči jim pravijo »vlakci«, na osončenih delih reke. Ribiči, navadno sta dva, jih morajo zalezovati s čolnom. Na Barju je obrežje rek popolnoma zaraslo, tako da ribolov z brega skorajda ni mogoč. Prvi ribič (voznik čolna) počasi napreduje proti rečnemu toku, na premcu čolna stoji drugi ribič in opazuje reko. Ko zagleda jato, v kateri plava vsaj 5 ali 10 rib, da znak vozniku, ki ustavi čoln in ga postavi vzporedno z njo. Sledi hiter muharski met z razdalje 8 ali 10 metrov, včasih tudi malo več. Muho moramo poslati v sredino jate, na gladino pa mora pasti lahko kot snežinka, da ne splašimo mirnih platnic. Predvravica mora biti dolga najmanj 2,5 metra. Nato muha počasi tone med ribami in vedno se med njimi najde kakšna, ki jo vaba zanima. Počasi se premakne z ležišča, si muho prav natančno ogleda in jo nežno vsrka. Zategniti moramo takoj ob prijemu, zato bosta dober vid in sončna očala s polarizacijskim filtrom zelo koristna.

Za tak način muharjenja platnic se je najbolje izkazala umetna muha v velikosti #14, #16 ali #18 s srebrno kroglico, repom iz fiber golobjega letalnega peresa, telescem iz fiber

repnega peresa pava in dvema ali tremi zavoji sivoprogastega seraka. Čeprav način vezave te muhe krši tradicionalne vezalske zapovedi in je za vezalce prava pokveka, pa posnetek deluje. Pravzaprav nas na Ljublanici ni še nikoli razočaral, in to v obdobju, ko so odpovedale vse klasične beličarske vabe: kruh, deževnik in kostni črv.

Platnica je na Ljublanici, kjer je struga najgloblja, zelo redko pobrala tudi z gladine, a vedno le posnetke hroščev. Nekaj primerkov teh domorodnih lepotic sem ulovil na dobro



Ta domišljjski posnetek je odličen za muharjenje platnic. Res spominja na »prosnico« z repom (Coch-y-bondhu)?

staro prosnico, velikosti #14 (muha posnema hroščka, ki mu Valizani pravijo Coch-y-bondhu), za druge suhe muhe pa se niso zmenile. Ko platnico zapnemo, uprizori pravi cirkus na gladini; najprej čofota, nato pa pobegne v globine in sili pod čoln. V povprečju platnice tehtajo od pol kilograma do kilograma in pol. Takšna riba je ljubitelju muharjenja krapovcev v čisto radost.

Prava eksplozija moči je mrena, ko je zapeta na muharski pribor. Vedno več je ribičev, ki v ribolovni sezoni čakajo le na boj s tem brkatim torpedom. Sam jih vsako leto lovim blizu naselja Zminec na Poljanski Sori, s katero upravljajo v RD Sora. Velike so od 30 do 55 cm, v boju pa jim ni para. Zaradi moči pri njihovem ribolovu nikoli ne uporabljam trnice, tanjše od 0,16 mm. Loviti sem jih začel povsem naključno, ko sem pred leti v pripeki avgustovskega dne naletel na jato mren. Druga za drugo so jemale mojo muho. Preden sem ujel prvo, sploh nisem vedel, da so tam, gladina je bila namreč zelo vzvalovana, dno pa temno. Lovil sem na slepo, uporabil pa sem neko domišljjsko ličinko z zlato volframovo kroglico, vezano na ločniku #16. Mrene še nisem ujel s suho muho, čeprav sem jih avgusta

2013 na Malem grabnu na zahodnem obrobju Ljubljane videl, da se dvigajo h gladini. Zakaj so to počele, se sprašujem še dandanes.

Vitke *podusti* so v Sloveniji zelo pogosta vrsta krapovcev. Ugajajo jim hitri curki in prodnato dno, tam jih mora iskati tudi muhar. Prijemi so izjemno nežni in lahni, zato mora biti zateg takojšen in zanesljiv. Muha naj vedno plava po dnu; zatikanje za kamenje bo zato neizbežno, lažnih prijemov pa nešteto. Podustim ugajajo posnetki ličink v naravnih barvah – rjavi, olivni ali zelenkasti. Včasih



Nekateri muharji se izogibajo klenov, drugi jih obožujejo. Njihov ribolov je lahko zelo zahteven, saj so plašni. V nekaterih revirjih dosegajo zavidljive mere, tudi do 60 cm ali več. Utrujanje velikega klena je zelo razburljivo.

pomaga, če ima umetna muha v telesce uvezanega nekaj kriččega; zavoj rdeče volne ali kaj podobnega.

Sanje vsakega ljubitelja muharjenja krapovcev je velik in borben *krap*, ki ga je mogoče ujeti z umetno muho in muharsko opremo. Angleško govoreči ribiči jim pravijo Golden Bonefish, po naše zlata bananarica. Čeprav niso hitri plavalci, pa so izredno močni, v trenutku lahko odvijajo kar nekaj metrov muharske vrvce in celo njen podaljšek (*angl.* backing). Revirjev, kjer živijo, je pri nas veliko. Lovimo jih, ko je vroče, saj so takrat aktivnejši in se zadržujejo v plitvinah ter bližje obali. Zalezovanje mora biti previdno, saj so izredno plašni. Pomembno je, da ribič prej vidi krapa, kot pa krap vidi ribiča. Najboljši pribor so palice, dolžine okoli 9 čevljev, in akcije od #8 naprej, brezhibno kolesce, po možnosti s širokim kolutom (*angl.* large arbor) in pripadajoča vrvica. Trnica naj ima nosilnost vsaj 5 kg. Muhe naj bodo različne, od posnetka ikre, rakca, različne toneče mikačice in podobno. Zvezane naj bodo na trnkah, velikosti od 4 do 6, če le mogoče, na dolgohrbnikih. Ko zalezujemo krapa, je priporočljivo, da preverimo vzorec njegovega obnašanja, četudi je na

začetku videti popolnoma naključen. Nikoli ne mečemo neposredno v gobček, temveč v njegovo bližino, saj stavimo na krapovo radovednost. Ko muha počasi tone, jo lahko premikamo, vendar počasi, pri tem pa opazujemo, kako se riba odziva.

Veliki krapovci

Pravi mojster v muharjenju velikih rib, ki niso tipično muharske, je Darko Ržen. Pogosto muhari na Blejskem jezeru, kjer zalezuje krape. Tam so razmere za muharjenje krapovcev idealne, saj je vidljivost pod vodo



Posnetek gosenice je odlična suha muha za ribolov klenov, zelenik, manjših rdečeperk in rdeček.

zelo dobra. Za njihov ribolov uporablja muharico Loop Opti, akcije #12, in pripadajočo plavajočo muharsko vrvico. Muhe zveže sam, najpogosteje pa lovi z večjimi posnetki ličink, rakov, ličink kačjega pastirja in iker (*angl.* glo-bug).

Ribe lovi z obale tako, da jih zalezuje. Ribiško opremo pospravi v manjšo torbico, da je čim bolj svoboden pri gibanju. Pri takšnem načinu ribolova je najpomembnejše najti ribo, ki se hrani. Nato sledita izbira umetne muhe in natančen met. Krapji so radovedni in pogosto se zgodi, da muho vzamejo že v prvem poskusu. Prijem je nežen, toda muho vsrka samozavestno. Zateg mora biti zanesljiv, ribič pa naj bo takoj pripravljen na močan odpor. Utrujanje velike in težke ribe (niso redki ulovi krapov, ki tehtajo 15 kg in več) je zelo razburljivo in traja tudi pol ure ali še dlje. Vsi, ki se boste podajali v takšne avanture, naitrenirajte biceps in, še pomembnejše, kupite vrhunsko muharsko kolesce z brezhibno zavoro.

Za muharjenje na *amurje* se odločimo le izjemoma tam, kjer jih je veliko in kjer so vajeni človekove bližine. V enem izmed pritokov Ljubljanice, kjer ribiči lahko vsako po-

mlad in poletje opazujejo primerke do 120 cm v dolžino, imajo ti veliki krapovci toliko naravne hrane, da jih je skoraj nemogoče preliščiti z boljji ali koruzo, kaj šele z umetno muho. Že pristop do vode je zahteven, ker so velikani zelo plašni, v vodi pa je tudi vse polno rastlinja. V primeru zaseka bi bilo 20-kilogramskega divjaka prava umetnost spraviti na suho. Največji izzivi ostajajo in v prihodnjih letih bo vztrajnim ribičem verjetno uspelo ujeti tudi katerega od divjih amurjev.



Med krapovce, ki so zelo zanimivi za muharjenje s posnetki ličink, sodijo tudi rdečeperke. Lovimo jih v stoječih in počasi tekočih revirjih, kjer je vidljivost pod gladino vsaj pol metra do meter.

Zanimiva popestritev

Takšen je moj pogled na muharjenje krapovcev. Z leti sem ga vzljubil, saj nimam vedno možnosti muhariti na najboljših muharskih rekah, moram pa priznati, da me včasih moti tudi precejšnja gneča ribičev na njih. Muharjenje krapovcev je predvsem zanimiva in adrenalina polna izkušnja, ki bo popestrila klasično muharjenje na postrvi in lipane. Spremembe čakajo tudi vode, ki se bodo, kot kaže, segrevale, tudi onesnaženja bodo v njih terjala svoj davek. V takšnih okoljih bodo preživele le najbolj odporne vrste rib.

Pričakovati je tudi rahle spremembe v muharskih trendih, čeprav o tem nihče noče pisati. Nekateri večji proizvajalci muharske opreme že sedaj namenijo kakšno stran v katalogu tudi muharjenju velikih krapovcev (zlasti krapov), drugi pa kupcem ponudijo vsaj prilagojene umetne muhe za muharjenje krapovcev. Njihov ribolov, ki je dandanes še precejšnja eksotika, se bo lahko kmalu spremenil v nekaj običajnega, s čimer pa ni prav nič narobe. Pravzaprav je celo dobrodošlo, da v slovenski muharski prostor sem in tja zaveje nov veter.

Nace Nouvel

IZ KUHARSKE BELEŽNICE GOJKA ŠKORIČA

Čista ribja juha z ribjimi zavitki in s slanino prešpikana pečena ščuka

V tokratni številki predstavljamo dve ribji jedi, katerih pripravi je treba nameniti nekaj časa in potrpežljivosti, kar pa je več kot poplačano z okusnim rezultatom.

Čista ribja juha z ribjimi zavitkom

Za pripravo juhe za štiri osebe potrebujemo:

- 1,5 do 2 kg rib
- 250 g zelenjave:
- 1 čebulo
- 2 stroka česna
- por – zeleni del
- gomoljno zeleno
- korenje
- peteršilj – zeleni del
- lovorov list
- 2 dl belega suhega vina
- sol
- poper
- 1,5 dl olivnega olja

Korenje in por narežemo na kolobarje, nasekljamo čebulo in narežemo zeleno na drobne koščke. Česen olupimo in ga pustimo celega. V posodo, v kateri bomo kuhali juho, damo na ogreto oljivo zelenjavo in jo dušimo približno 10 minut, da se zmehča. Dodamo ribe, lahko tudi ribje glave in kosti, ki so nam ostali, če smo prej filetirali ribe. Mi smo juho skuhalo iz postrvi, lahko so tudi druge ribe. Zalijemo z 2 l vode in 2 dl

belega suhega vina, dodamo lovorov list in poper. Vse skupaj kuhamo na zmernem ognju, da počasi vre kaki dve uri. Nato juho precedimo in na koncu solimo. Ribje meso bomo uporabili pri pripravi ribjega namaza za ribji zavitek.

Namaz za ribji zavitek pripravimo iz mesa kuhanih rib, ki smo mu odstranili vse kosti. Temu dodamo sol, poper, nasekljan peteršilj, malo konjaka ali vinjaka, kislo smetano, jajce in drobtine. Vse sestavine dobro zgnemo, da dobimo maso za namaz. Spečemo palačinke in jih premažemo z ribjim premazom. Nato jih zvijemo in damo v pekač, ki smo ga poprej premazali z maslom. Pekač damo v pečico in na temperaturi 180 °C pečemo približno 10 minut.

Nato palačinke narežemo na približno 2 cm debele kolobarje in jih damo v juho, ki jo potresemo s sesekljanim peteršiljem in ponudimo.



Čista ribja juha z ribjimi zavitki



V pečici pečena s slanino prešpikana ščuka

S slanino prešpikana pečena ščuka

Za pripravo jedi za štiri osebe potrebujemo:

- 1,5 do 2 kg ščuk
- 150 g pancete
- 1 kg krompirja
- sok 1 limone
- skorjo neškropljene limone
- 250 g masla
- 2 dl kisle smetane ali creme fraiche
- 1 dl belega suhega vina
- 1 žličko moke
- svež koper
- rožmarin
- lovorov list
- sol
- poper

Ščuke previdno razluskamo. Pri tem pazimo, da ne poškodujemo kože. Nato jih operemo in posušimo. RIBE zunaj in znotraj premažemo z limoninim sokom, posolimo in popoprano. V trebušno votlino damo nekaj lovorovih listov, skorjo neškropljene limone in rožmarin. Panceto narežemo na dolge tanke rezine. Z nožem ali mesarsko iglo pre-

bodemo ščuko in v odprtine damo rezine pancete, tako da je na vsaki strani gleda približno 2 cm iz ribe. Pekač na tanko premažemo z maslom. Pečico segrejemo na 200 do 220 °C. Krompir olupimo, narežemo na rezine in položimo po dnu pekača. Na krompir položimo ščuke, tako da so s trebuhom na dnu pekača. Segrejemo maslo in z njim prelijemo ščuke. Pečemo približno 30 minut, odvisno od velikosti rib. Med peko ribe prelijemo še s kislo smetano, ki med pečenjem rahlo porjavi. Ko so ščuke pečene, jih previdno preložimo na pladenj. Na ostanek soka od pečenja dolijemo vino in malo vode. Maslo premešamo z moko in z dobljeno maso zgostimo omako, potem jo še posolimo in popoprano. Na koncu omako precedimo in z njo prelijemo pečene ščuke.

Ob jedi priporočamo rdeče vino – modri pinot, lepo pa se ujame tudi s cvičkom.

Borut Jerše



Ribiška družina: Šempeter
Voda (revir): Savinja, revir 6 (Orla vas)
Vrsta ribe: sulec
Dolžina (cm); teža (kg): 95 cm; 8,5 kg
Način lova in vaba: *
Datum ulova: 1. oktober 2015
Ujel: Boris Levar
Naslov: Ljubno



Ribiška družina: Bistrica Domžale
Voda (revir): Mengeš Pristava
Vrsta ribe: krap (Lisko)
Dolžina (cm); teža (kg): 90 cm; 12,6 kg
Način lova in vaba: talni ribolov (dvignjena naveza), bojli
Datum ulova: 19. september 2015
Ujel: Bojan Fister
Naslov: Domžale



Ribiška družina: RD Novo mesto
Voda (revir): Krka, K3
Vrsta ribe: ščuka
Dolžina (cm); teža (kg): 113 cm; 11,5 kg
Način lova in vaba: vijačenje, silikonska ribica
Datum ulova: 8. oktober 2015
Ujel: Adem Hadirić - Šurda
Naslov: Novo mesto

Prporočilo, kolikšne naj bi bile minimalne mere trofejnih rib, je bilo objavljeno v **Ribiču, 4/2006**, najdete pa ga tudi na spletni strani Ribiške zveze Slovenije: <http://www.ribiska-zveza.si/ribolov/pogosta-vprasanja>.

OBVESTILA



Razpis natečaja 29. Odprtega in 18. Državnega prvenstva Slovenije za najboljšo umetno muho 2016

Ribiška zveza Slovenije razpisuje natečaj za **29. Odprto in 18. Državno prvenstvo Slovenije za najboljšo umetno muho 2016**, ki poleg mednarodne uvrstitve domačim vezalcem prinaša tudi naslov državnega prvaka.

Vezalci lahko sodelujete v naslednjih kategorijah:

1. suhe muhe,
2. ličinke in mokre muhe,
3. potezanke,
4. realistični vzorci.

Pogoji za tekmovanje

1. Vezalec lahko sodeluje v vsaki od navedenih kategorij le z enim vzorcem, ki naj ga pošlje v dveh primerkih in s katerim se ni udeležil še nobenega natečaja.

2. Za vsak vzorec je treba navesti:
 - znano ali novo ime izdelka (v primeru, da je novo, naj bo izvirno in, če le mogoče, kratko),
 - geslo, s katerim vezalec pred komisijo izkaže svojo istovetnost,
 - vezalne sestavine (telo, krilca, rep ...),
 - velikost in tip trnka,
 - ime živali, ki jo vezalec posnema, če je le mogoče, naj vezalec priloži njeno fotografijo (velja samo za kategorijo realističnih muh).

Žirija bo zavrnila vse vzorce, za izdelavo katerih bodo vezalci uporabili dele pravih insektov (krilca, noge ...).

3. V spremnem pismu naj vezalec navede svoje osebne podatke (ime, priimek, naslov, e-naslov, telefon, državo, za katero tekmuje), ime muhe in geslo ter ga v zaprti ovojnici priloži izdelku, dvojnik pisma pa ohrani za dokazilo avtorstva.

4. Žirija bo pri ocenjevanju v prvi, drugi in tretji kategoriji upoštevala naslednja merila:

- razmerje med vezalnimi prviniami,
 - trdnost in tehnično dovršenost izdelave,
 - ustreznost izbire gradiva,
 - splošni vtis in
 - inovativnost.
- Pri ocenjevanju izdelkov v četrti kategoriji – realistični vzorci – bo največji poudarek na posnemovalni uspešnosti.
5. Žirija si pridržuje pravico do naknadne razvrstitve vzorcev, če bo menila, da niso prijavljeni v ustrezno kategorijo.
 6. Odločitev žirije je dokončna.
 7. Žirija bo upoštevala izdelke, ki bodo oddani na pošto **do 31. januarja 2016**.

Izdelke pošljite na naslov:

Ribiška zveza Slovenije (za natečaj 2016)
Tržaška cesta 134
SI- 1001 Ljubljana

Na podlagi navedenih meril bo žirija izbrala po tri najboljše izdelke v posamezni kategoriji in podelila diplome ter nagrade za prva tri mesta.

Vljudno vas prosimo, da vse navedene podatke izpišete čitljivo, izdelke pa pošljete v embalaži, v kateri bodo zavaro-vani pred poškodbami med transportom!

Rezultati bodo razglašeni na zaključni prireditvi, o čemer boste udeleženci natečaja poprej pisno obveščeni.

Vse slovenske vezalce vljudno vabimo k udeležbi na 29. Odprtem in 18. Državnem prvenstvu Slovenije, saj tako sodelujete tudi v tekmovanju za državnega prvaka.

Luka Hojnik,
Predsednik Muharsko-vezalske komisije RZS

Dr. Miroslav Žaberl,
predsednik Ribiške zveze Slovenije



Jesenska pripoved (foto anja)